100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

Apariție săptămânală
5,99 LEI / 29,99 MDL

43

ERNEST HEMINGWAY

DeAGOSTINI

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

Ernest Hemingway

Numărul 43

EDIȚIE SĂPTĂMÂNALĂ

EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas
ADRESĂ: Vuliagmenis 44-46, 166 73 Atena
MARKETING MANAGER: Michalis Koutsoukos
PRODUCT MANAGER: Nasita Kortesa
COORDONATOR DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
MANAGER LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Dimitris Pasakalidis
COORDONATOR LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Antonis Lioumis

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ: Fast Translate, Best Communication Media SRL
DTP: RAY
TIPĂRIRE ȘI LEGARE: NIKI EKDOTIKI S.A.
DIRECTOR DE PRODUCTIE TIPOGRAFIE: STELIOS KRITSOTAKIS

IMPORTATOR: Media Service Zawada S.R.L.
Country Manager: Mariana Mihălțan
Marketing Manager: Adina Bojică
Redactor: Gabriela Muntean
Distribution Manager: Dan Iordache
ADRESA: str. Louis Pasteur nr. 38, et.1, ap.5, sector 5, București, România

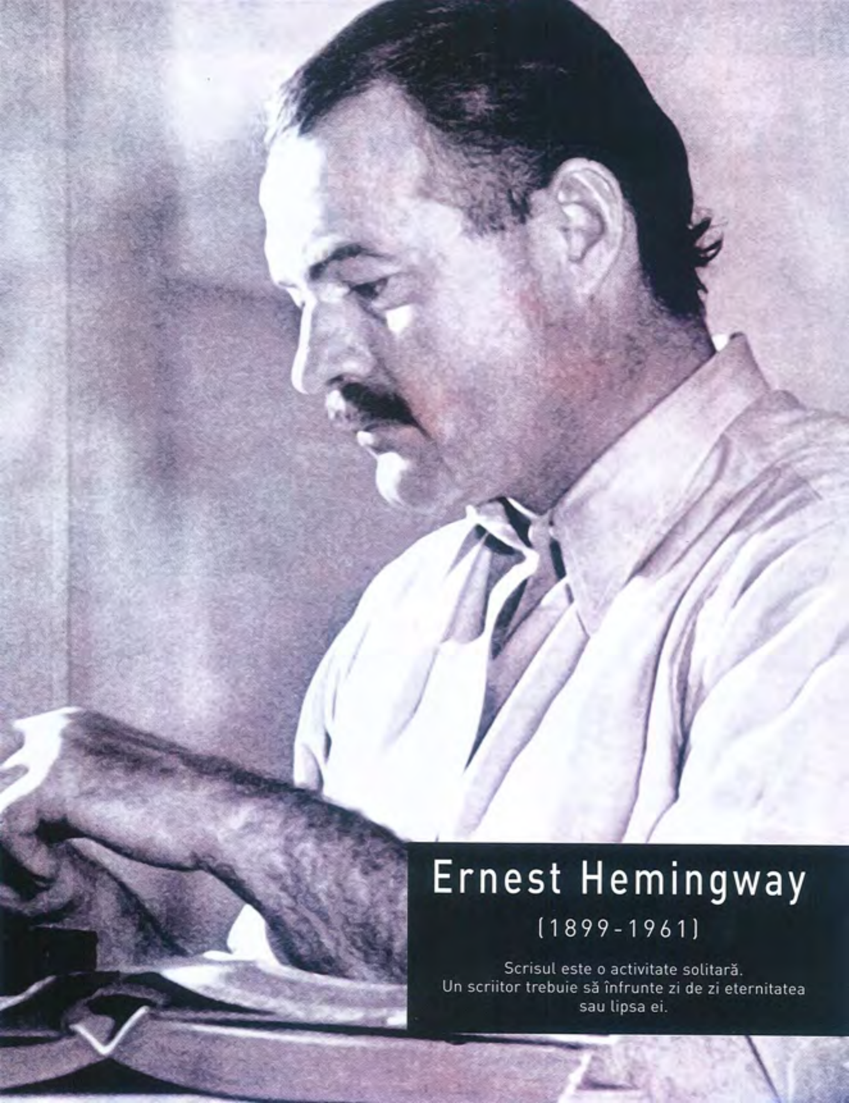
DISTRIBUITOR: Hiparion S.A.

ISSN: 1791-0765

Fotografii: Uniphoto Press, Corbis Japan, American Photo De Agostini Picture Library

Prețul numerelor
Prețul primului număr: 2,99 LEI/14,50 MDL
Prețul celui de-al doilea număr și al tuturor celorlalte numere: 5,99 LEI/29,99 MDL

Ernest Hemingway
(1899-1961)
Scrisul este o activitate solitară.
Un scriitor trebuie să înfrunte zi de zi eternitatea
sau lipsa ei.

Ernest Hemingway

Ce fel de viață a dus Hemingway?

PROLOG

SECOLUL XX A FOST SUPRANUMIT secolul conflictelor, în principal din cauza celor două războaie mondiale și a disputelor teritoriale care au izbucnit între națiuni, înainte și după cele două mari conflagrații mondiale. Un bărbat își va risca viața pe linia frontului, iar în calitate de scriitor și jurnalist el va reda cu talent tragedia războiului și curajul celor care au luptat: acest om este Ernest Hemingway.

Hemingway nu și-a limitat acțiunile doar la a străbate teatrele de război; era pasionat de pescuit, de coride și de safari. Hemingway și-a dorit mereu să trăiască la intensitate maximă. Realismul operei sale a fost susținut de stilul scriitoricesc unic, incisiv și concis. Influența operei sale se va extinde dincolo de universul literaturii, cu efecte asupra stilului de viață al bărbaților de pretutindeni, o influență care continuă să fie puternică și în zilele noastre. Cu toate acestea, așa-zisul său stil „macho" ascundea și o latură întunecată, iar invidia și dorința sa de control îl vor îndepărta de mulți prieteni.

Așadar, ce fel de viață a dus Ernest Hemingway?

TABEL CRONOLOGIC

1884	Este publicat romanul „The Adventures of Huckleberry Finn" („Aventurile lui Huckleberry Finn")
1894	Este publicat romanul „Jungle Book" („Cartea junglei")
1899	Se naște Ernest Hemingway
1906	Moare Paul Cézanne
1913	Hemingway începe cursurile liceale
1914	Izbucnește Primul Război Mondial
1917	Hemingway devine reporter al ziarului „Kansas City Star" America intră în Primul Război Mondial
1918	Hemingway este rănit pe frontul din Italia Se încheie Primul Război Mondial
1921	Hemingway se căsătorește Hemingway devine corespondent special în Paris pentru o revistă
1923	Sunt publicate primele povestiri ale lui Hemingway „Three Stories and Ten Poems" („Trei povestiri și zece poeme")
1926	Este publicat romanul „The Sun Also Rises" („Fiesta")
1927	Hemingway se căsătorește pentru a doua oară
1928	Hemingway se mută în Key West, Florida
1929	Este publicat romanul „A Farewell to Arms" („Adio, arme")
1932	Romanul „A Farewell to Arms" („Adio, arme") este ecranizat
1936	Izbucnește Războiul Civil Spaniol
1939	Izbucnește cel de-al Doilea Război Mondial
1940	Este publicat romanul „For Whom the Bells Toll" („Pentru cine bat clopotele") Hemingway se căsătorește pentru a treia oară
1941	Hemingway se mută în Havana Marina imperială japoneză declanșează un atac-surpriză la Pearl Harbor, în Hawai
1944	Hemingway adună informații de pe teatrele de război ale Europei
1945	Se încheie cel de-al Doilea Război Mondial
1946	Hemingway se căsătorește pentru a patra oară
1952	Este publicat romanul „The Old Man and the Sea" („Bătrânul și marea") Hemingway primește Premiul Pulitzer
1954	Hemingway este rănit într-un accident de avion în Africa Hemingway primește Premiul Nobel pentru Literatură Moare Robert Capa
1955	Se naște nepoata lui Ernest Hemingway, Margo Hemingway
1961	John F. Kennedy devine președinte al Statelor Unite ale Americii Hemingway se sinucide în casa lui din Idaho
1964	Este publicat volumul de memorii „A Moveable Feast"
1970	Este publicat romanul „Islands in the Stream" („Insule în derivă")

Trăind la limită
Viața unui scriitor îndărătnic

Caracterul lui Ernest Hemingway avea două trăsături distincte: amabilitatea, care i-a cucerit pe toţi cei care l-au cunoscut, dar şi capacitatea de a întrerupe orice relaţie cu cei cărora le-a găsit motive de ceartă, chiar şi cu oamenii cărora le purta o mare recunoştinţă. Pe întreg parcursul vieţii sale, Hemingway „a cochetat" cu moartea, a trecut prin multe accidente, având o adevărată predilecţie spre diverse conflicte; în cele din urmă, s-a sinucis. Ştia cum să îşi anime viaţa şi cum să se bucure de ea, îi plăceau femeile şi băutura. Aşadar, care era adevăratul caracter al acestui reprezentant de marcă al literaturii secolului XX?

▲ Ernest Hemingway, înainte de a împlini un an. Se pare că până să împlinească patru ani, mama sa îl îmbrăca în haine care se potriveau mai degrabă fetițelor, cu dantelă și pălării cu motive florale.

Două orașe natale

Artă și știință

OAK PARK, ILLINOIS, este o suburbie a metropolei americane Chicago. În contrast cu Chicago, un oraș al gangsterilor (precum Al Capone), Oak Park era locuit de creștini devotați și evlavioși, fiind un oraș pașnic și liniștit. În acest oraș, la data de 21 iulie 1899, se naște Ernest Hemingway.

Era cel de-al doilea copil al cuplului Clarence Edmonds Hemingway (cunoscut drept „Doc Ed") și Grace Hemingway.

Familia Hemingway locuia în casa tatălui lui Grace, Ernest Miller Hall. Clarence era medic (de aceea era supranumit „Doc Ed") și avea un cabinet particular. Fiului său i s-a dat numele „Ernest" după bunicul mamei sale, Ernest Hall. Casa tatălui lui Ed, Anson Tyler Hemingway, era situată în partea cealaltă a străzii pe care se afla casa lui Hall. Ambele erau locuințe tipice Vestului Mijlociu și clasei de mijloc.

Familia Hemingway a mai avut și alți copii, după nașterea lui Ernest: trei fete, Madelaine, Ursula și Carol, și doi băieți, Lester și Clarence. Ernest se afla în concurență cu sora lui mai mare, Marcelline, care se născuse cu un an înaintea lui. Grace își dorise ca al doilea copil al său să fie tot o fată, dar pentru că nu a fost așa, și-a îndreptat întreaga afecțiune spre sora mai mare a lui Ernest, Marcelline. Mai târziu, Ernest Hemingway își amintește faptul că, pentru a atrage atenția mamei sale, începuse încă de mic să folosească un limbaj necuviincios și jignitor.

Pe când avea doi ani, într-o vară, tatăl său îl ia pentru prima oară la pescuit în regiunea Walloon Lake, unde avea o casă de vacanță. Micuțul Ernest prinde cel mai mare pește și reușește chiar să îl tragă singur la mal. După acest episod, pescuitul va rămâne pasiunea lui Ernest Hemingway pentru tot restul vieții.

„Doc Ed" era un bărbat solid, cu pieptul lat și brațele vânjoase. Îi plăceau activitățile în aer liber, precum pescuitul și vânătoarea. Soția acestuia, Grace, visase de tânără să devină cântăreață; a debutat ca solistă a Orchestrei Filarmonice din New York.

Încă de la debut, talentul ei a fost recunoscut. Ernest Hemingway a intuit esența artei, atât datorită mamei sale, cât și mediului din Oak Park; informațiile din știință și cele privind interacțiunea cu natura le-a asimilat de la tatăl său și de la cei din Lake Walloon.

Deși „Doc Ed" și Grace aveau o atitudine devotată creștină, existau și multe aspecte ale personalității lor care îi făceau, pesemne, incompatibili. Grace detesta treburile gospodăriei și, deseori, aceste sarcini îi reveneau soțului ei, chiar dacă era deja destul de ocupat cu activitatea sa de medic. Nu punea prea mare preț pe sentimentele soțului ei, iar relația dintre cei doi avea să se răcească treptat. Imaginea mamei sale dând foc cărților preferate ale tatălui său, odată cu mutarea familiei într-o casă nouă, îl va urmări pe Ernest Hemingway, chiar și la maturitate.

Ernest își respecta foarte mult tatăl pentru priceperea acestuia în ceea ce privește activitățile în aer liber. În timp, va deveni din ce în ce mai conștient de

faptul că mama sa o aprecia mai mult pe Marcelline, sora sa mai mare. Relația lui Ernest cu mama sa va deveni din ce în ce mai tensionată.

Reporterul popular al ziarului școlii

La sfârșitul anului 1913, Hemingway începe cursurile liceale pentru clasa a XI-a și a XII-a în cadrul liceului din Oak Park („senior high-school").

Înălțimea și construcția fizică ale lui Hemingway nu îl avantajau în fața colegilor săi, dar odată ajuns la vârsta de 16 ani, a avut un puseu de creștere, iar pieptul i s-a lățit. În timpul verilor muncea la o fermă, dezvoltând o constituție atletică și solidă. Adolescentul viguros putea acum să participe la competiții de „cross-country" (curse de alergări pe teren accidentat), înot, polo pe apă, box și alte astfel de activități sportive.

Cu toate acestea, Hemingway nu va avea mari succese cu sporturile pe care le practica, cu excepția baschetului. Reușea să fie inclus în echipe, dar nu se făcea remarcat. Nefiind un om de echipă, îi lipsea spiritul de cooperare și, de asemenea, se pare că era și destul de stângaci.

Cele mai importante rezultate le-a obținut ca trăgător la țintă. Când a împlinit zece ani, a primit o pușcă de vânătoare din partea bunicului său Anson și, din acel moment, și-a petrecut fiecare vară exersând tragerea la țintă în Lake Walloon. Este firesc faptul că Hemingway avea să devină un bun trăgător.

În adolescență, Hemingway și-a petrecut tot timpul liber practicând astfel de activități sportive. Cu toate acestea, devenea tot mai interesat de literatură. Hemingway a contribuit la scrierea unor scurte materiale pentru revista literară a școlii, „Tabula". A fost și reporter al ziarului școlii, iar articolele pe care le-a scris, i-au adus popularitate. Stilul gazetăresc, atât al lui Hemingway, cât și al colegilor care scriau pentru ziarul școlii, se baza pe cel al editorialistului publicației „Chicago Tribune", Ring Lardner.

Pe lângă Lardner, scriitura lui Hemingway va fi influențată și de alți scriitori ale căror opere îi plăcea să le citească: Jack London, Mark Twain, O. Henry și Rudyard Kipling. În special povestirile și poezia lui Kipling vor continua să îi influențeze, chiar și la maturitate.

▲ O fotografie realizată de „Doc Ed" Hemingway, înfățișând familia sa, la casa de vacanță din Lake Walloon, Michigan.

▲ Hemingway, la vârsta de 5 ani, la pescuit în Horton Creek, statul Michigan. Ținând hotărât undița, Hemingway este îmbrăcat în stilul tipic nativilor americani, cu haine fistichii și pălărie de paie.

Biblioteca de amintiri

RUDYARD KIPLING, UNUL DINTRE AUTORII PREFERAȚI AI LUI HEMINGWAY

Pe când era elev al școlii primare, Hemingway citea cu plăcere „The Jungle Book" („Cartea junglei"), romanul lui Rudyard Kipling.

„Cartea junglei" este cea mai cunoscută lucrare a lui Rudyard Kipling. Publicată în anul 1894, cartea este povestea animalelor din junglă, prezentată din perspectiva acestora. Încă din copilărie, Hemingway a dezvoltat o pasiune pentru cărțile despre ornitologie și alte astfel de subiecte. Acest lucru se datora influenței ieșirilor în natură ale tatălui său, precum și romanul lui Kipling cu personajele sale din lumea animalelor, roman de care Hemingway era fascinat.

Kipling a fost poet și prozator de origine engleză, născut în anul 1865, în Bombay (Mumbai), India. După terminarea studiilor în Anglia, s-a întors în India pentru a lucra ca jurnalist. Va folosi această experiență pentru a scrie „Cartea Junglei". Acest roman a dus la formarea unei percepții nefericite asupra lui Kipling ca fiind doar un autor de literatură pentru copii; pe lângă acesta, Kipling a mai scris și alte romane, precum și volume de poezie. La începerea studiilor liceale, lui Hemingway îi plăcea să citească și scrieri mai puțin cunoscute ale lui Kipling, care vor avea o influență pregnantă asupra scriiturii sale. Lecturile repetate ale cărților lui Kipling îi vor conferi lui Hemingway suport psihologic în perioadele tensionate de mai târziu din cariera sa de scriitor profesionist. În plus, se spune că Hemingway le citea copiilor săi din cărțile lui Kipling.

▲ Rudyard Kipling, renumitul autor al „Cărții junglei"

Dragostea și câmpul de luptă

Primii pași spre meseria de jurnalist

DUPĂ ABSOLVIREA LICEULUI, Hemingway avea două opțiuni pentru viitor. Prima dintre ele era aceea de a se înrola și de a lupta în Primul Război Mondial, iar cealaltă era aceea de a deveni jurnalist. Părinții săi l-au încurajat să își continue studiile la colegiu, însă se pare că Hemingway nu avea nicio tragere de inimă pentru a urma cursuri superioare de învățământ.

În luna aprilie a anului 1917, Statele Unite au intrat în Primul Război Mondial. Hemingway a dorit să fie trimis în prima linie a frontului de război din Europa. Considerând că Hemingway era prea tânăr pentru a lua responsabil o astfel de decizie, tatăl său nu și-a dat acordul pentru plecarea acestuia pe front.

Singura opțiune era aceea de a deveni jurnalist. La sfârșitul anului 1917, unchiul pe linie paternă, Tyler, îl prezintă redacției ziarului local „Kansas City Star", unde se și angajează ca reporter debutant. Primise slujba la patru luni după absolvirea liceului.

În ziua în care Hemingway a lăsat în urmă casa și familia, tatăl său l-a însoțit la gară; nu s-a mișcat de pe peron decât atunci când trenul în care se afla fiul său a părăsit gara. Sentimentele din acele momente vor fi exprimate indirect prin intermediul lui Robert Jordan, personajul principal din „For Whom the Bell Tolls" („Pentru cine bat clopotele"). Acesta își exprimă compasiunea față de tatăl său care era mâhnit de despărțire.

Hemingway va trăi o nouă experiență, aceea de a locui singur pentru prima dată, în Kansas City. Acesta era un oraș mare și într-o oarecare măsură diferit de zona rurală din Oak Park. Tânărul Hemingway se simțea sufocat în Oak Park, iar atracțiile oferite de Kansas City îi vor crea un deosebit sentiment de libertate. Mai mult decât atât, faptul că avea posibilitatea de a deprinde meșteșugul scrisului la prestigiosul ziar local „Kansas City Star" reprezenta pentru Hemingway un vis devenit realitate.

La slujbă Hemingway va învăța două lucruri importante care vor pune bazele scriiturii sale de mai târziu: importanța observării la fața locului a lucrurilor despre care intenționează să scrie și utilizarea propozițiilor scurte și concise. Astfel, va evita să exprime sentimentalismul, va elimina adjectivele în exces și va urmări să construiască propoziții care să atragă atenția cititorului. În această perioadă, în care a lucrat ca reporter, a reușit să creeze un cadru stilistic pe care se vor baza scrierile sale de mai târziu.

Onoare rănită și o iubită

Hemingway va avea, în cele din urmă, posibilitatea de a se înrola în armată în anul 1918. S-a înscris ca voluntar pentru Crucea Roșie, pe linia de front din Italia. Deoarece rolul său nu presupunea implicarea efectivă în luptă, tatăl său, în ciuda convingerilor sale, va fi de acord cu această alegere.

▲ Hemingway, în perioada în care se afla la spitalul Crucii Roșii din Milano, după ce a suferit răni severe pe linia frontului din Italia. La acea vreme, Hemingway era copleșit de sentimentele pe care i le purta iubitei sale, Agnes von Kurowsky.

Hemingway a sosit la Milano în luna iunie a anului 1918. Și-a petrecut trei săptămâni în regiunea munților Dolomiți din Alpi, într-o stare de plictiseală cauzată de faptul că nu avea nimic de făcut în mod deosebit. În cele din urmă, în data de 8 iulie s-a ivit oportunitatea de a experimenta din plin războiul. Hemingway distribuia ciocolată, țigări și alte astfel de articole de lux soldaților italieni din Fossalta, de-a lungul râului Piave, când inamicii au lansat un proiectil de artilerie care a explodat chiar în fața sa. Hemingway a comparat zgomotul și lumina rezultate din explozia proiectilului cu cele produse de deschiderea ușii unui cuptor de topit. Explozia a izbucnit mai întâi într-o lumină albă care a devenit roșie, fiind extrem de intensă și cu un impact devastator în jur. Acest moment va fi folosit mai târziu, ca sursă de inspirație pentru descrierea unei astfel de explozii în romanul „A Farewell to Arms" („Adio, arme").

Explozia proiectilelor i-a produs răni severe la ambele picioare. Ignorând faptul că este el însuși rănit și înfruntând focul de mitralieră al trupelor inamice,

▲ Străzile din Kansas City în anul 1906. Orașul s-a dezvoltat datorită poziției sale geografice, la confluența râurilor Missouri și Kansas.

Hemingway a ajutat un camarad căzut, ducându-l la adăpost. Pentru acest act de curaj, armata italiană i-a acordat lui Hemingway o medalie.

Hemingway a fost trimis la un spital al Crucii Roșii din Milano.

Infirmiera care avea grijă de el se numea Agnes von Kurowsky, născută în Statele Unite. Hemingway s-a îndrăgostit nebunește de Agnes, care era cu șapte ani mai mare decât el.

Această iubire se va reflecta în romanul „A Farewell to Arms" („Adio, arme"), prin protagoniștii Henry și Catherine; deși în roman personajele ajung să doarmă în același pat de spital, nu se știe dacă acest lucru s-a întâmplat în realitate. Cu toate acestea, cu siguranță erau destul de apropiați și Hemingway, cel puțin, avea intenții serioase, astfel că a cerut-o pe Agnes în căsătorie. Din păcate, motivând că este mult mai în vârstă decât el, Agnes a refuzat propunerea lui Hemingway.

Întoarcerea soldatului

După ce a părăsit spitalul din Milano, Hemingway a revenit pe linia frontului, însă, datorită faptului că în acel noiembrie s-a semnat armistițiul, în luna ianuarie a anului 1919 a fost nevoit să se întoarcă în America.

La acea vreme, soldații americani care fuseseră răniți în război erau primiți călduros de către cei rămași acasă. Cu toate acestea, societatea americană și-a pierdut destul de repede interesul față de Primul Război Mondial; pentru a-și menține mândria și poziția de notorietate, veteranii s-au străduit să capteze atenția maselor, ajungând chiar până la a exagera actele lor de curaj din timpul războiului.

Hemingway va avea o viață dezechilibrată, cea de veteran de război întors acasă. La un an după armistițiu, a plecat la Toronto, Canada, unde va încerca să își revitalizeze cariera de reporter în presa scrisă.

▲ O scenă din adaptarea ecranizată a romanului „Adio, arme". Nu se știe dacă Hemingway și Agnes au avut o relație intimă de genul celei prezentate în film, precum și în romanul pe baza căruia filmul a fost realizat.

Odată întors în Oak Park, Hemingway avea să se îndepărteze și să se separe pentru totdeauna de mama sa, Grace. Hemingway făcea deseori ieșiri, precum picnicuri nocturne, împreună cu surorile lui și prietenele acestora, acțiuni pe care mama sa le considera ca fiind necuviincioase. Acesta va constitui impulsul pentru îndepărtarea unuia de celălalt. Grace a concluzionat că fiul său are un caracter insuportabil și nici măcar o fărâmă de credință religioasă, interzicându-i să mai vină la casa de vacanță a familiei de la Lake Walloon. Cei doi nu vor reuși să soluționeze conflictul niciodată.

În luna octombrie a anului 1920, Hemingway s-a îndreptat abătut spre Chicago. Aici a întâlnit doi oameni care aveau să îi traseze o nouă cale în viață: Hadley Richardson, o femeie cu opt ani mai în vârstă decât el, și Sherwood Anderson, prozatorul și poetul care reprezenta o figură marcantă a scenei literare din Chicago.

Sherwood Anderson i-a sugerat lui Hemingway să plece la Paris, dacă intenționează să studieze literatura franceză. Hemingway s-a îndrăgostit la prima vedere de Hadley și s-au căsătorit în luna septembrie a anului 1921; în decembrie, tinerii căsătoriți au călătorit la Paris.

▲ Sherwood Anderson este cel care i-a insuflat lui Hemingway ideea de a deveni scriitor. Urmând sfatul acestuia, Hemingway a călătorit la Paris pentru a studia literatura.

CLIPE PERSONALE

HEMINGWAY, PASIONATUL DE PORECLE

Cea mai cunoscută poreclă a lui Ernest Hemingway era „Papa". Nu și-a ales singur această poreclă, ci în preajma celui de-al Doilea Război Mondial, oamenii au început să o folosească atunci când se refereau la el. De fapt, lui Hemingway îi plăcea să i se spună „Papa" și să joace un fel de rol patern.

Încă de când era copil, Hemingway avea o repulsie față de numele său „Ernest". Se pare că în adolescență a avut mai mult pseudonime, inclusiv „Hemingstein".

În plus, nu se mulțumea numai cu poreclele pentru el însuși, ci îi plăcea să le găsească și celorlalți porecle. De exemplu, fratelui său, Lester Clarence, îi spunea, deloc măgulitor, „Lester the Pest" („Pacostea Lester"). Hemingway își va păstra simțul umorului și această mică plăcere de a tachina prin porecle chiar și la maturitate, inventând multe astfel de apelative pentru oamenii pe care i-a cunoscut și cu care a lucrat.

▸ În dreapta, în plan îndepărtat se află Lester Clarence care a avut nenorocul de a fi fost poreclit de către fratele său, Hemingway, „Lester the Pest" („Pacostea Lester").

Generația pierdută

Un american la Paris

INIȚIAL, Hemingway și Hadley s-au stabilit într-un apartament dintr-o clădire cu patru etaje din Paris, într-o zonă locuită de oameni obișnuiți, nici bogați, nici săraci. Au plecat apoi într-o excursie în Elveția, care a însemnat atât luna de miere, cât și o ocazie pentru Hemingway să adune material pentru scris. Deși Hadley primea o rentă din averea pe care mama sa i-o lăsase moștenire, aceasta nu era suficientă pentru a susține stilul de viață al celor doi. Astfel, Hemingway a început să lucreze la publicațiile „Toronto Daily Star" și „Toronto Star Weekly", în calitate de corespondent special în Europa.

Sherwood Anderson pregătise pentru Hemingway o scrisoare de recomandare, înainte ca acesta să plece la Paris, iar Hemingway a putut să o folosească pentru a face cunoștință cu scriitoarea Gertrude Stein, pe care a vizitat-o în luna martie a anului 1923. Hemingway spunea că locuința ei era asemeni unei săli de muzeu de prim rang, singurele diferențe fiind date de prezența unei sobe care încălzea casa și îi conferea o atmosferă plăcută, precum și abundența de mâncăruri și băuturi alese care fuseseră pregătite pentru oaspeți.

Se pare că, în dormitorul său, Stein așezase pe pereți tablouri semnate de Picasso și Cézanne; în această cameră, Hemingway i-a arătat multe dintre scrierile sale. Gertrude Stein a apreciat poemele lui Hemingway, scrise după stilul lui Kipling, dar i-a criticat exprimarea excesiv descriptivă din proză.

Cu ajutorul recomandării pe care Anderson i-a scris-o, Hemingway a făcut cunoștință cu poetul Ezra Pound, precum și cu Sylvia Beach de la editura „Shakespeare and Company", devenind prieten apropiat al amândurora. Hemingway avea abilitatea de a stabili foarte ușor raporturi cu oamenii de prima dată când îi întâlnea.

▲ Hemingway este cel care a făcut lupta cu tauri celebră în lume; până atunci, aceasta era cunoscută numai în Spania. Se poate spune că Hemingway a „redescoperit" lupta cu tauri pentru restul lumii.

Festivalul San Fermin și luptele cu tauri

Urmând sfatul lui Stein, Hemingway a continuat să scrie proză, dar nu și-a abandonat activitatea de jurnalist. În perioada în care se va afla în Franța, va aduna material pentru articole.

La sfârșitul anului 1922, Hemingway va călători în Europa pentru a aduna informații despre războiul dintre Grecia și Turcia; a fost prezent inclusiv la conferința de la Lausanne prin care s-a ajuns la o înțelegere privind acest conflict. Soția sa dorea să petreacă sărbătorile de Crăciun și de Anul nou cu Hemingway, astfel încât a plecat spre Lausanne; la gara din Lyon însă, valiza acesteia a dispă-

◄ Locuința scriitoarei Gertrude Stein se transformase într-un fel de salon în care se întâlneau autorii și artiștii avangardiști. Stein a lansat expresia „Generația pierdută" pentru a descrie grupul lui Hemingway și al camarazilor săi.

▲ Parisul în perioada în care era centrul cultural al lumii, găzduind expatriați precum americanul Ernest Hemingway.

rut brusc. În valiză se aflau manuscrisele romanelor și poemelor lui Hemingway. După cum era și firesc, Hemingway a fost devastat la aflarea veștii, dar nu mai era nimic de făcut.

În luna iulie a anului 1923, Hemingway, Hadley și câțiva prieteni au plecat în Spania. Intenționau să participe la festivalul San Fermin din orașul Pamplona, situat în regiunea bască a Spaniei.

Punctele de atracție ale festivalului erau luptele cu tauri și cursa taurilor; aceștia erau lăsați să alerge pe străzi înguste unde încercau să îi prindă pe tinerii bărbați care fugeau în fața lor.

Hemingway era fascinat de luptele cu tauri pe care le-a văzut cu această ocazie. Toreadorii, cărora li se mai spune și matadori, reprezentau pentru Hemingway însăși întruchiparea curajului. Era atât de captivat de matadori încât, din acel moment, va călători în fiecare an la Barcelona pentru a asista la luptele cu tauri organizate în acest oraș.

În septembrie, Hemingway și Hadley s-au întors în Canada. Ziarul „Toronto Star" îi ceruse lui Hemingway să se întoarcă în Toronto pentru a lucra acolo ca reporter și scriitor. Dar Hemingway mai avea un motiv pentru a se întoarce: Hadley era însărcinată și dorea să nască în țara ei natală.

În octombrie se va naște fiul celor doi, John, poreclit „Bambi".

„The Sun Also Rises" („Fiesta"): romanul de debut al lui Hemingway

În această perioadă, Hemingway începuse să simtă tot mai puternic faptul că activitatea sa ca reporter era un mare obstacol în cariera sa de scriitor. În luna ianuarie a anului 1924, a plecat de la ziarul „Toronto Star" și s-a întors la Paris; reușise să devină un romancier în adevăratul sens al cuvântului. În luna martie a publicat cea de-a doua sa carte, o colecție de povestiri, intitulată „In Our Time" („În timpul nostru"). Ediția americană a cărții a fost lansată în luna octombrie a anului următor și a captat, în cele din urmă, atenția mass-media, Hemingway fiind considerat un autor în ascensiune.

La acea vreme, Hemingway a început să scrie romanul „Fiesta", primul său roman de mari dimensiuni, care va fi apoi intitulat „The Sun Also Rises". Cartea portretizează aspecte ale „Generației pierdute", atât ca iubitoare de plăceri, cât și nihilistă. Modelele pentru roman au fost înșuși Hemingway și alți tineri care, asemeni lui, au fost deziluzionați de urmările războiului, precum și cercul de cunoștințe ale scriitorului de la Paris.

Romanul „The Sun Also Rises" („Fiesta"), lansat în luna octombrie a anului 1926, va doborî recordurile cu 7.000 de exemplare vândute în doar două luni. În ciuda faptului că personajele romanului nu erau în mod special agreate, romanul a fost foarte apreciat datorită stilului realist și prozei de mare forță.

Reacția cititorilor a fost mai hotărâtă decât cea din partea criticii. Femeile din New York vor ajunge chiar să o imite pe eroina romanului, iar tinerii bărbați care preluaseră modelul dur și concis din roman puteau fi văzuți peste tot.

Cu toate acestea, primul roman complet al lui Hemingway va duce la neînțelegeri între el și soția sa. Hemingway avea o amantă, Pauline Pfeiffer, reporter al revistei „Vogue". Pfeiffer îl însoțea pe Hemingway chiar și în călătoriile pe care acesta le făcea cu soția sa, Hadley. În cele din urmă, Hemingway și Hadley vor divorța în luna ianuarie a anului 1927.

▲ Hemingway, împreună cu prietenii săi, la festivalul San Fermin din Pamplona.

DIN CULISE

AMERICANUL LA PARIS ȘI LEGEA PROHIBIȚIEI

După Primul Război Mondial, mulți americani s-au mutat la Paris. Două dintre motivele pentru care americanii au fost impulsionați să se mute la Paris erau lunga și intriganta istorie a orașului și cultura unică și captivantă a capitalei franceze. Totuși, mai era un motiv de atracție a orașului: legea prohibiției din Statele Unite.

Societatea americană a fost, încă de la început, puternic influențată de Puritanism. Mișcarea puritanistă fusese influentă în țară pentru multă vreme. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, impulsul moralist a fost reinsuflețit, lucru care a dus la emiterea de legi care să interzică băuturile alcoolice. Prohibiția era stipulată prin Constituția Statelor Unite ale Americii și aplicată prin intermediul Actului Volstead. A fost ratificată prin Congres în luna octombrie a anului 1919 și a intrat în vigoare în luna ianuarie a anului următor.

Cu toate acestea, sentimentele de renaștere morală se vor atenua odată cu încheierea războiului, iar sistemul de prohibiție va eșua în următoarea decadă. Reprezentanții lumii interlope, precum Al Capone, erau implicați în activități masive de contrabandă cu alcool pentru a satisface cererea pieței, iar cultura americană a băuturii a fost adusă la Paris de către expatriați precum Hemingway, fotograful Man Ray, compozitorul Gershwin și alții care se bucurau în capitala franceză de eliberarea de sub restricțiile impuse de legea prohibiției.

▲ Butoaie cu bere sparte de agenți însărcinați cu punerea în aplicare a legii prohibiției în Philadelphia, Pennsylvania, în luna decembrie a anului 1924.

Un autor dur și totuși sensibil

▲ Casa familiei Hemingway din Key West, care există și astăzi. Hemingway va locui aici până în anul 1938.

Moartea tatălui său

HEMINGWAY S-A CĂSĂTORIT cu Pauline Pfeiffer în luna mai a anului 1927. Avea să cedeze toate drepturile sale de autor pentru „The Sun Also Rises" („Fiesta") către Hadley și fiul său, John. La acea vreme, Hemingway nu se putea întreține numai din scrierea de romane și astfel, drepturile de autor pentru povestirile scrise anterior erau destul de importante pentru situația sa financiară. Totuși, lucrurile nu erau chiar atât de sumbre, deoarece familia noii sale soții era destul de înstărită.

În anul 1928, Hemingway a decis să se întoarcă în America. Petrecuse deja șapte ani în Paris, cu scurte vizite în Canada, și începuse să simtă nostalgia tărâmurilor natale. În plus, Pauline era însărcinată și își dorea să nască în America.

Inițial, cei doi s-au stabilit în Key West, Florida. Le plăcuse amândurora la Paris, însă deveniseră oarecum deprimați acolo. Clima subtropicală din Key West i-a ajutat să își revigoreze spiritele.

În luna iunie s-a născut cel de-al doilea fiu al lui Hemingway, Patrick. O tragedie avea să lovească însă în plin familia Hemingway. Tatăl lui Hemingway se îmbolnăvise de diabet și era măcinat de eșecurile investițiilor sale, astfel încât s-a împușcat. Din momentul în care relația cu mama sa a început să se deterioreze, Hemingway și-a apreciat tatăl cu atât mai mult. Hemingway i-a spus fratelui său Lester că el și familia sa nu trebuie să plângă la înmormântare. Este în regulă dacă alții doresc să plângă, dar familia Hemingway nu trebuie să facă acest lucru.

Succesul romanului „Adio, arme"

Când tatăl său a murit, Hemingway aproape terminase cel de-al doilea roman. I-a prezentat manuscrisul lui Maxwell Perkins, redactor la editura „Charles Scribner and Sons", precum și unor prieteni.

▼ În luna mai a anului 1928, geamul unei ferestre din tavanul apartamentului lui Hemingway s-a spart și a căzut peste el, provocându-i răni grave la cap. Această fotografie este realizată la scurt timp după ce a suferit incidentul. Femeia care stă lângă el este Sylvia Beach de la editura „Shakespeare and Company".

▲ Hemingway și Pauline, relaxându-se pe coasta San Sebastian în timpul lunii de miere în Spania.

Le-a cerut atât prietenilor săi, cât și lui Perkins, păreri critice.

Aceștia i-au adus laude neprecupețite cu privire la roman. Acesta a fost publicat în etape în „Scriber's Magazine", promițându-i-se o sumă extraordinară: 16.000 de dolari.

Totuși, reacțiile față de romanul „A Farewell to Arms" („Adio, arme") erau contradictorii. Mulți critici apreciau originalitatea autorului și faptul că a utilizat propriile sale experiențe de război ca sursă de inspirație a romanului, însă romanul a fost interzis în Boston, din cauza discursului realist și a descrierilor războiului ca un eveniment senzațional mediatic.

Din fericire pentru Hemingway, toată această publicitate, pozitivă sau negativă, nu va face decât să crească vânzările romanului său, odată cu publicarea într-un singur volum-compilație a tuturor părților acestuia. Imediat ce romanul „A Farewell to Arms" („Adio, arme") a fost pus în vânzare în septembrie, sub forma unui volum complet, toate cele 31.000 de exemplare ale primei ediții s-au vândut într-o săptămână. Vânzările nu au scăzut nici în următoarele două luni, când au apărut edițiile a doua și a treia ale romanului. Romanul de succes a atras atenția Hollywood-ului, iar studiourile Paramount Pictures i-au plătit lui Hemingway 24.000 de dolari pentru drepturile de a realiza adaptarea ecranizată a cărții.

Recenziile din întregul spectru media erau favorabile și utilizau diferite superlative pentru a descrie romanul. Fusese considerat perfecțiunea noului romantism, un roman emoționant și apoteoza modernismului.

▲ Un pește-spadă prins de Hemingway în apropiere de Cuba, în luna august a anului 1933. Captura, măsurând 3,87 de metri lungime și cântărind 212 kilograme, reprezenta un nou record pentru un pește-spadă prins.

▲ Hemingway zâmbește plin de sine alături de leul pe care l-a vânat în safari.

Hemingway era acum unul dintre cei mai bine vânduți romancieri, fiind considerat purtătorul de cuvânt al generației sale.

Zile de pescuit și safari

Începând cu anul 1931, Hemingway va deveni proprietarul primei sale case, situată în Key West. Banii necesari achiziției unei case din piatră cu balcon i-au fost oferiți cu generozitate de unchiul soției sale, Pauline.

În această casă, Hemingway își petrecea primele ore ale zilei scriind, iar serile la pescuit cu prietenii. Pentru o bună bucată de vreme aceasta a fost rutina sa zilnică. Deseori participa la cocktailuri organizate într-o clădire administrată de prietenul său, Joe Russell.

Din punct de vedere fizic, Hemingway era un bărbat robust; era omul acțiunii, asemeni eroilor din filmele de gen. Stilul scriitoricesc incisiv se potrivea cu imaginea sa, însă narațiunea cuprindea și accente de sensibilitate și de generozitate care i-au conferit lui Hemingway, ca scriitor, o personalitate deosebit de fermecătoare.

Cel de-al treilea fiu al lui Hemingway, Gregory, se va naște în anul 1932. Romanul „Death in the Afternoon" („Moartea după-amiaza"), pe care Hemingway l-a finalizat în anul 1932, susține imaginea autorului ca pasionat de luptele cu tauri. Începuse, de asemenea, să participe la safari în Africa.

În luna noiembrie a anului 1933, Hemingway împreună cu soția sa, Pauline, pleacă în Africa pentru prima dată. Este o ocazie în care Hemingway își etalează calitățile de trăgător la vânătoarea de antilope și gazele, folosind o pușcă moștenită de la tatăl său. De asemenea, a ucis un leu în Tanzania.

Omul-cheie

EDITORUL MAXWELL PERKINS

După publicarea povestirilor „In Our Time" („În timpul nostru"), Hemingway a primit o scrisoare din partea editorului Maxwell Perkins de la „Charles Scribner and Sons". Această editură se ocupase și de lucrările unor autori ca Thomas Wolfe și F. Scott Fitzgerald.

Perkins era un bărbat talentat; studiase managementul afacerilor la Universitatea Harvard. Era recunoscut pentru eticheta și înțelepciunea sa și, deși acestea erau calități apreciate, nu sunt cele care l-au făcut celebru. Dintre abilitățile sale au fost remarcate în special două: recunoștea o scriere bună oriunde și avea grijă de scriitori așa cum puțini editori de carte o făceau.

Perkins era cu 15 ani mai în vârstă decât Hemingway. Maxwell l-a contactat după ce a aflat din conversațiile cu F. Scott Fitzgerald de autenticitatea lui Hemingway. În mod deliberat, Hemingway a întrerupt relațiile cu editorul său anterior, trimițându-i un manuscris cu un conținut radical. Apoi a negociat un contract nou cu Maxwell Perkins, care va continua să supravegheze lucrările lui Hemingway până în anul 1947, an în care se va stinge din viață. Pe parcursul relației lor profesionale, îl va influența în permanență pe Hemingway.

▸ Gary Cooper, citind romanul „A Farewell to Arms" („Adio, arme") pe parcursul realizării adaptării ecranizate a romanului lui Hemingway, în care joacă și el. Filmul a fost realizat în anul 1932.

▲ În luna martie a anului 1937, Hemingway a plecat cu armata republicană spaniolă către Guadalajara. Bătălia de la Guadalajara a fost un adevărat masacru în timpul Războiului Civil.

Două războaie

Războiul Civil Spaniol

RĂZBOIUL CIVIL A IZBUCNIT în Spania în luna iulie a anului 1936. Hemingway nu era comunist, dar disprețuia forțele fasciste insurecționale ale lui Franco care au fost susținute de Hitler și Mussolini. Astfel, Hemingway a devenit susținătorul guvernului republican de stânga.

În această perioadă, Hemingway va pierde doi prieteni. Unul dintre aceștia era Carlos Gutierrez, un vechi camarad de pescuit. Agresându-l verbal, Hemingway aproape că l-a făcut pe Gutierrez să plângă. Bătrânul pescar nu îl va mai însoți din acel moment pe Hemingway la pescuit. F. Scott Fitzgerald, celebrul scriitor și cunoștință a lui Hemingway din perioada în care se afla la Paris, se va îndepărta de acesta după ce a fost ofensat de conținutul romanului lui Hemingway din 1936, „The Snows of Kilimanjaro" („Zăpezile de pe Kilimajaro").

În iarna anului 1936, Hemingway va avea ocazia unei întâlniri decisive. Este vorba de întâlnirea cu frumoasa scriitoare Martha Gellhorn; cei doi s-au întâlnt la Sloppy Joe' s, un bar administrat de un amic al lui Hemingway. Cei doi au făcut un tur al insulei Key West, iar Hemingway chiar a invitat-o la el acasă. Martha a rămas în Key West, chiar și după ce cunoștințele care o însoțeau s-au întors acasă și îl va vizita pe Hemingway aproape în fiecare zi.

În luna februarie a anului 1937, Hemingway a fost trimis în Spania, în calitate de corespondent special al Asociației Presei Scrise din America de Nord (North American Newspaper Association, NANA). Hemingway a sfidat luptele crâncene desfășurate în preajma sa pentru a intra în Madrid, unde va scrie articole cu privire la guvernul republican spaniol și pe care le va trimite în America. Martha scria și ea pentru o revistă și, în această calitate, a fost trimisă și ea la Madrid. Aceasta a reprezentat oportunitatea pentru cei doi de a se apropia unul de celălalt și de a locui împreună, pe acele tărâmuri străine, fără a-și face griji că ar putea fi văzuți. Relația de dragoste a celor doi s-a aprofundat pe măsură ce scriau articole cu privire la guvernul republican. Totuși, războiul civil se va încheia la sfârșitul lunii martie a anului 1939: forțele lui Franco atacaseră și organizaseră un marș spre capitala Madridului.

▼ Casa lui Hemingway din Havana, Cuba, în care s-a mutat împreună cu Martha, după ce s-a despărțit de Pauline. După numărul impresionant de cărți din locuința sa, se poate deduce faptul că Hemingway era un cititor împătimit.

„Pentru cine bat clopotele"

Repercusiunile Războiului Civil Spaniol aveau încă impact în momentul în care, în luna septembrie a anului 1939, a izbucnit cel de-al Doilea Război Mondial. Hemingway prevăzuse acest lucru într-o scrisoare trimisă familiei și prietenilor săi. Considera că întreaga lume trebuie să ia atitudine împotriva ascensiunii fasciștilor ca Mussolini și Hitler. Istoria va dovedi că Hemingway avusese dreptate.

Odată cu începerea războiului, Hemingway va avea din nou probleme în plan personal. Nu mai trebuie menționat faptul că acestea își aveau rădăcinile în relația sa cu Martha. Spre deosebire de prima soție a lui Hemingway, Hadley, Pauline va încerca orice îi stătea în putere pentru a-și păstra relația cu soțul ei, însă eforturile sale au fost în zadar. În luna aprilie a anului 1939, imediat după încheierea Războiului Civil Spaniol, Hemingway și Martha se vor muta împreună la Havana, Cuba, într-o nouă locuință, departe de vechiul său domiciliu din Key West și de fosta sa soție.

Chiar în timp ce mariajul său cu Pauline se degrada treptat, Hemingway a continuat să lucreze la cel de-al treilea roman complet al său. Acesta se axa pe Războiul Civil Spaniol, a cărui amintire Hemingway o avea încă proaspătă în memorie la acea dată. Romanul a fost publicat de către editura „Scribner and Son", în luna octombrie a anului 1940; se intitula „For Whom the Bell Tolls" („Pentru cine bat clopotele") și a înregistrat un succes răsunător, vânzându-se în 50.000 de exemplare până în luna aprilie a anului 1941.

Divorțul lui Hemingway de Pauline s-a finalizat în luna noiembrie a anului 1940, iar Martha i-a luat imediat locul fostei sale soții.

Adevărate câmpuri de luptă și activitățile de spionaj

Cu toate că lumea era înghițită de flăcările celui de-al Doilea Război Mondial, activitățile

lui Hemingway deveniseră tot mai restrânse în această perioadă. Această atitudine era diferită de cea din timpul războaielor anterioare. În anul 1941, în luna de miere, cei doi au vizitat China care se afla în toiul războiului cu Japonia. Ulterior însă, Hemingway s-a retras în Havana, unde și-a petrecut timpul cu băutura și pescuitul.

Martha era nemulțumită de stilul de viață al soțului ei. Deși era implicat în activități precum înființarea unei rețele de spionaj anti-Axă, denumită „Crook Factory" („Fabrica de cârlige") și supraveghea submarinele nemțești, Martha nu se putea gândi decât la faptul că aceste lucruri erau copilărești și fanteziste.

În luna octombrie a anului 1943, Martha se va deplasa singură la Londra în calitate de reporter pe linia frontului din Europa. Spre deosebire de Hadley și Pauline, Martha nu se mulțumea numai cu rolul ei de soție; își dorea să obțină recunoașterea ca autor independent, asemeni soțului ei, Hemingway.

În cele din urmă, în luna mai a anului următor, Hemingway va intra în acțiune. Trecuse jumătate de an de când soția sa plecase spre Europa, însă Hemingway va fi extraordinar de activ pe continent. Probabil că este mult mai corect să se spună că Hemingway devenise mai degrabă un luptător decât jurnalist și autor.

Nu i s-a permis să participe la celebra debarcare din Normandia, deoarece membrii personalului armatei considerau că este prea periculos pentru un scriitor să se afle acolo și i s-a dat voie să privească de la depărtare. Totuși, Hemingway a devenit ofițer neoficial de legătură și a format mai târziu un grup de partizani francezi despre care scriitorul spune că ar fi contribuit la eliberarea Parisului. Astfel, avea în cele din urmă posibilitatea de a participa la experiența de luptă care îi fusese refuzată în Normandia.

Pe parcursul acestui război, ruptura dintre Hemingway și Martha va deveni și mai clară. Marthei i s-a permis să intre în Franța la vremea debarcării în Normandia, ceea ce a făcut ca ea să ajungă, practic, înaintea lui Hemingway pe pământ francez. Acest fapt l-a făcut pe Hemingway să fie invidios pe soția lui și pe succesul acesteia; însă motivul principal al răcirii relației dintre cei doi erau flirturile lui Hemingway.

Cei doi s-au implicat separat în activitatea jurnalistică, iar ruptura dintre ei devenea tot mai evidentă. Ocazional, se mai întâlneau pe teren atunci când culegeau informații, însă își încheiau întâlnirile, de obicei, țipând unul la celălalt. În luna august a anului 1945, cel de-al Doilea Război Mondial a luat sfârșit prin capitularea necondiționată a Japoniei. Anul următor, în luna martie, Hemingway s-a întors în America și, la cererea Marthei, a divorțat în luna decembrie.

Versiune diferită

„CROOK FACTORY" („FABRICA DE CÂRLIGE")

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, în Cuba se aflau mai mulți susținători ai dictatorului fascist Franco. Aceștia favorizau și intrarea în țară a agenților de spionaj naziști. Astfel, Hemingway avea toate motivele pentru a considera necesar să acționeze în ceea ce privește activitățile de spionaj care se derulau în Havana. De asemenea, guvernul Statelor Unite ale Americii părea să fi înțeles necesitatea adoptării unor măsuri împotriva agenților fasciști din Havana.

Hemingway a făcut apel la ambasada americană, menționând că, deoarece cunoștea limba spaniolă și avea mulți prieteni în Havana, nimeni altcineva nu era mai potrivit decât el însuși pentru a se implica în activități de contraspionaj. Ambasada a fost de acord, oferindu-i binecuvântarea oficială pentru demersurile sale împotriva fasciștilor. Este momentul în care ia naștere organizația de spionaj a lui Hemingway, „Crook Factory" („Fabrica de cârlige").

Nu se știe cu certitudine cât de serios era Hemingway în ceea ce privește acest proiect. Totuși, este adevărat faptul că și-a mobilizat mai mulți prieteni și alte persoane din Havana pentru a culege informații, iar acest lucru l-a făcut cu un entuziasm aproape copilăresc. Singura problemă cu care se confrunta era însăși culegerea de informații de înaltă calitate și importanță.

În cele din urmă, „Crook Factory" nu va avea niciun succes semnificativ, iar activitățile de spionaj din Havana au fost preluate de Biroul Federal de Investigații.

▲ Membrii rețelei „Crook Factory" erau prieteni care se întâlneau la barul lui Sloppy Joe. Din această organizație făceau parte oameni din toate categoriile profesionale și cu diferite nivele de pregătire.

▼ Ziua debarcării în Normandia a primit numele de cod „Ziua Z" („D-Day"). Această violentă confruntare va decide cursul celui de-al Doilea Război Mondial, precum și învingătorii acestuia.

▲ Se zvonea că submarinele germane au scufundat aproximativ 30 de nave ale aliaților în Caraibe. Hemingway obișnuia să își utilizeze propria ambarcațiune pentru a urmări navele germane, ca parte a activităților sale de contraspionaj.

Stagnare și renaștere

Autorul care nu putea să scrie

ÎNTRE HEMINGWAY ȘI MARTHA AVEA să intervină o a treia persoană. Născută în Minessota, Mary Welsh era fiica unui cherestegiu. La vârsta de 32 de ani, s-a mutat la Chicago unde și-a luat o slujbă la „Chicago Daily News". În timpul unei călătorii de vacanță i se ivește șansa unei noi slujbe, și anume în cadrul „London Daily Expres". Noua poziție o însărcina să lucreze în Paris, înainte de izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial. După căderea Franței, Welsh s-a întors la Londra pentru a relata despre evenimentele războiului și a participat la conferințele lui Winston Churchill.

În anul 1944 l-a întâlnit pe Ernest Hemingway în Londra și au devenit prieteni intimi. Deși căsătoria ei era ca și încheiată, din punct de vedere legal Mary era căsătorită. Din acest motiv și ezitarea sa de a se mărita cu Hemingway. În plus, manifestările personalității explozive a lui Hemingway o neliniștеau. În cele din urmă, reușește să treacă peste mustrările de conștiință și divorțează în luna martie a anului 1945, după care se îndreaptă spre Cuba, unde o aștepta Hemingway. În luna martie a anului următor, Mary se căsătorește cu Ernest Hemingway, ceremonia nunții având loc în Cuba.

Au început prin a avea o viață liniștită împreună. Ca de obicei, Hemingway își petrecea diminețile scriind, după-amiezile pescuind, iar serile frecventând barurile și restaurantele sale favorite. Făcea aceste lucruri cu prietenii săi, atunci când aceștia veneau în vizită sau cu amicii săi care locuiau în Havana. Acest stil de viață îi permitea să se distreze într-un mod deosebit. Totuși, nu progresa în scris așa cum și-ar fi dorit. Încă din timpul căsniciilor sale anterioare, începuse să lucreze la un nou roman, intitulat „The Garden of Eden" („Grădina Paradisului"). Avea deja o mie de pagini și nu întrezărea niciun final. În cele din urmă, Hemingway va abandona această lucrare învălmășită. Ea va fi publicată postum cu titlul „Islands in the Stream" („Insule în derivă"). Singura lucrare pe care Hemingway va reuși să o finalizeze în această perioadă de stagnare a fost romanul „Across the River and into the Trees" („Dincolo de râu și între copaci"). Cu toate acestea, când a fost publicat, în anul 1950, romanul a fost ocolit, atât de cititori, cât și de critici.

Gloria romanului „The Old Man and the Sea" („Bătrânul și marea")

În perioada de stagnare, Hemingway a reușit să creeze cadrul pentru mai multe romane noi, însă acestea nu s-au transformat niciodată în lucrări complete. A lăsat deoparte aceste lucrări nereușite și a început să scrie povestea unui bătrân pescar din Cuba.

Punctul de pornire al narațiunii l-a constituit povestea pe care i-o împărtășise, cu 15 ani în urmă, prietenul său pescar, Carlos Gutierrez. Hemingway era acum, în sfârșit, pregătit să scrie cu seriozitate. A lucrat la roman cu o viteză uimitoare, începând din luna ianuarie a anului 1951. Inițial, Hemingway plănuise ca această poveste să facă parte din „Across the River and into the Trees" („Dincolo de râu și între copaci"), astfel încât avea deja un manuscris ca punct de plecare.

La scurt timp după aceasta, Hemingway va fi asal-

▲ Mary și Hemingway la bordul unei ambarcațiuni care se îndreaptă spre New York, în luna martie a anului 1950. Începând cu luna noiembrie a anului 1949, cei doi călătoriseră în Franța și Italia.

▲ Hemingway, notându-și ideile în timpul unui safari în Guineea, în anul 1953.

▼ Winston Guest (în dreapta, în plan îndepărtat), celebrul jucător de polo și Hemingway, în anul 1947. În această perioadă, Hemingway începuse să întrerupă legăturile cu mulți dintre vechii săi prieteni, însă noii prieteni încă îl vizitau.

CĂLĂTORII ÎN TIMP

ECRANIZAREA ROMANELOR LUI HEMINGWAY

În anul 1932 a fost ecranizat pentru prima dată un roman al lui Hemingway; acesta era „A Farewell to Arms" („Adio, arme"). Pentru rolul principal, Hemingway l-a recomandat pe prietenul său Gary Cooper, care a fost acceptat.

Cu toate acestea, Hemingway a fost total nemulțumit de rezultat, deoarece finalul a fost transformat într-unul cu deznodământ fericit, lucru care imprima întregului film un aer de melodramă siropoasă.

Următorul roman ecranizat al lui Hemingway va fi „For Whom the Bell Tolls" („Pentru cine bat clopotele"). Ingrid Bergman va juca alături de Gary Cooper, acesta din urmă fiind la cea de-a doua apariție într-un film bazat pe un roman al lui Hemingway. Filmul a fost lansat, în mod nefiresc, în perioada de maximă intensitate a celui de-al Doilea Război Mondial, în anul 1943. Când Maxwell Perkins a văzut filmul, a trimis o scrisoare în care își exprima impresiile cu privire la film, raportându-și analiza critică și la actori. Se pare că Hemingway nu a vizionat niciodată varianta finală a filmului.

Pentru ecranizarea romanului „The Old Man and the Sea" („Bătrânul și marea"), Hemingway a jucat rolul consultantului tehnic. În ciuda acestui fapt, el va fi nemulțumit de film, considerând că actorul principal, Spencer Tracy, nu era potrivit din punct de vedere fizic pentru rolul de pescar, fiind supraponderal în viziunea lui Hemingway.

În cele din urmă, va fi satisfăcut doar de o singură ecranizare după o lucrare de-a sa, și anume „The Killers" („Ucigașii"), în anul 1946. În ciuda faptului că nu avea încredere în Hollywood, ca o ironie a sorții, după moartea sa vor fi realizate mai multe ecranizări având la bază romanele sale.

Anul lansării	Titlul filmului	Actori
1932	„A Farewell to Arms" („Adio, arme")	Gary Cooper, Helen Hayes
1943	„For Whom the Bell Tolls" („Pentru cine bat clopotele")	Gary Cooper, Ingrid Bergman
1944	„To Have and to Have Not" („A avea sau a nu avea")	Humphrey Bogart, Lauren Bacall
1946	„The Killers" („Ucigașii")	Burt Lancaster, Eva Gardner
1952	„The Snows of Kilimanjaro" („Zăpezile de pe Kilimajaro")	Gregory Peck, Susan Hayward
1958	„The Sun Also Rises" („Fiesta") „The Old Man and the Sea" („Bătrânul și marea")	Tyrone Power, Eva Gardner Spencer Tracy

tat de o serie de evenimente neplăcute. Primul dintre acestea este moartea mamei sale, Grace, în anul 1951. Hemingway nu reușise să găsească o cale de înțelegere cu mama sa. A dat câteva telefoane și a trimis telegrame pentru organizarea ceremoniei funerare, dar, în cele din urmă, nu va participa. Apoi, Pauline, cea de-a doua soție a sa și mama a doi dintre băieții săi, se stinge din viață în anul următor, în luna octombrie.

Hemingway avea în continuare inexplicabilul obicei de a vorbi urât despre prietenii și mentorii săi. Una dintre țintele acestor răbufniri era autorul John Dos Passos, unul dintre prietenii săi.

Modul insultător în care Hemingway i s-a adresat a fost de o cruzime de neiertat.

Versiunea completă a poveștii lui Hemingway care îl are ca protagonist pe bătrânul pescar va vedea lumina zilei în anul 1952. Toți cei care au văzut manuscrisul au rămas impresionați. Romanul a primit titlul „The Old Man and the Sea" („Bătrânul și marea") și s-au făcut pregătiri pentru publicarea acestuia.
Revista „Life" va începe publicarea în foileton a romanului în luna septembrie. Hemingway a fost plătit cu suma fără precedent de 40.000 de dolari. Era estimată vânzarea a 50.000 de exemplare ale versiunii complete care urma să fie publicată de editura „Scribner and Sons". Cartea s-a vândut într-un ritm record, cu 3.000 de exemplare pe săptămână. Hemingway va câștiga și mai mult de pe urma vânzării drepturilor pentru versiunea ecranizată a noului său roman. Cartea va primi Premiul Pulitzer.

Chiar atunci când părea că activitatea lui Hemingway ca scriitor s-a încheiat, acesta a reușit o revenire miraculoasă. În acest moment, Hemingway devenise un scriitor celebru în lume.

La un pas de moarte în Africa

Marie și Hemingway au vizitat Spania în luna iunie a anului 1953. Principalul lor scop era acela de a merge la Pamplona, un oraș pe care Hemingway nu îl mai vizitase de mulți ani, precum și de a participa la festivalul San Fermin. Acest festival care îl fermecase pe Hemingway va deveni mai târziu cunoscut în întreaga lume.

Ulterior, Hemingway a pornit spre Guineea pentru a participa la un safari, o altă pasiune de-a sa pe care nu o pusese în practică de multă vreme. Excursia a decurs cu succes; Hemingway reușise să vâneze un leu și să obțină un alt trofeu valoros. Însă incidentele nu aveau să îl ocolească: micul avion în care se afla împreună cu soția sa a rămas prins în liniile de înaltă tensiune, fiind nevoiți să aterizeze în tufișuri.

Mary a suferit o fractură, iar Hemingway și pilotul au scăpat nevătămați. Cu toate acestea, stația radio a fost distrusă. În consecință, pentru o vreme au fost dați dispăruți și în toată lumea circulau știri conform cărora celebrul scriitor Hemingway ar fi murit într-un accident.

La scurt timp, fără niciun alt incident, au fost salvați, dar acesta nu va fi sfârșitul evenimentelor nefaste pentru Hemingway. Avionul care trebuia să îl ducă la destinație nu a decolat corespunzător și s-a prăbușit la scurt timp, izbucnind în flăcări. Hemingway a suferit arsuri și leziuni ale ficatului, ale splinei și ale rinichilor, fracturi ale craniului și aproape că nu mai auzea cu urechea stângă.

▲ Spencer Tracy, în rolul lui Santiago și Hemingway, în timpul filmărilor la „Bătrânul și marea".

▼ Hemingway, împreună cu soția sa Mary, după recuperarea de pe urma rănilor suferite în incident, întorși în Havana. În această fotografie sunt vizibile semnele de bătrânețe ale lui Hemingway și faptul că era slăbit.

Glorie și moarte

Premiul Nobel pentru Literatură

La întoarcerea în Havana, Hemingway avea să primească o veste extraordinară. În luna octombrie a anului 1954 a primit Premiul Nobel pentru Literatură. Hemingway se simțea slăbit și, în consecință, se afla în incapacitatea de a participa la ceremonia de decernare a premiilor; un diplomat american din Suedia va fi prezent la această ceremonie în numele lui Hemingway. Textul discursului de primire pe care diplomatul american l-a citit în numele său era acesta:

„Stimați membri ai Academiei Suedeze, Doamnelor și Domnilor:

Neavând priceperea și dezinvoltura pentru a susține un discurs, nici cunoștințe de oratorie sau de retorică necesare, doresc să mulțumesc organizatorilor pentru generozitatea lui Alfred Nobel de a oferi acest premiu. Niciun autor care îi cunoaște pe marii scriitori ce nu au primit acest premiu nu îl poate accepta decât cu modestie. Nu este necesar să îi menționez pe acești scriitori. Fiecare dintre cei prezenți aici își poate contura propria sa listă, după cunoștințele și conștiința sa.

Îmi este imposibil să îl rog pe ambasadorul țării mele să citească un discurs în care un scriitor vrea să exprime tot ceea ce se află în inima sa. Într-o scriere, lucrurile nu pot fi deslușite imediat, și autorul este norocos dacă se întâmplă așa; în cele din urmă însă, ele devin destul de clare, atât prin ele însele, cât și datorită gradului de alchimie pe care autorul îl deține, îl va fi suferit sau îl va fi uitat. Scrisul presupune o viață solitară. Organizațiile scriitorilor sunt un paliativ pentru singurătatea acestora, dar mă îndoiesc că le îmbunătățesc scrisul. Pe măsură ce crește în atenția publicului, scriitorul se adâncește tot mai mult în singurătatea sa și, de cele mai multe ori, calitatea lucrărilor sale se deteriorează. Pentru că el scrie în singurătate și, dacă este un scriitor îndeajuns de bun, el trebuie să înfrunte zi de zi eternitatea sau lipsa acesteia. Pentru un scriitor adevărat, fiecare carte trebuie să însemne un nou început în care încearcă să atingă ceea ce este de neatins. El trebuie să se străduiască întotdeauna să realizeze ceea ce nu a mai fost realizat sau ceea ce alții au încercat și nu au reușit. Astfel, uneori, cu un mare noroc, va reuși.

Cât de simplu ar fi dacă ar trebui doar să rescrii într-un alt mod ceea ce a fost scris bine înainte. Deoarece au existat astfel de mari autori în trecut, un scriitor este împins dincolo de trecutul pe care îl poate atinge, acolo unde nimeni nu îl mai poate ajuta. Am vorbit prea mult pentru un scriitor. Un scriitor trebuie să scrie ceea ce vrea să spună și nu să vorbească despre asta. Încă o dată, vă mulțumesc."

În ciuda faptului că a câștigat Premiul Nobel, Hemingway va continua să ducă o viață mai degrabă solitară după ce i-a îndepărtat pe majoritatea vechilor săi prieteni. Pentru a face lucrurile și mai complicate, situația politică a devenit instabilă în Cuba, iar poliția a început să fie mult mai vigilentă pentru a-i supraveghea pe rebeli. În încercarea de a se elibera de sub presiunea exercitată asupra lui de însăși existența sa haotică și totuși solitară, Hemingway a început să bea, așa cum nu o mai făcuse niciodată.

▲ Hemingway primește vizita reporterilor în urma anunțului că va primi Premiul Nobel pentru Literatură. Era bucuros să primească acest premiu, dar, mai târziu, a menționat că nimeni nu a mai scris o lucrare valoroasă după ce a primit un astfel de premiu.

Amurgul unei „Sărbători a vieții"

La sfârșitul anului 1956, Hemingway a plecat la Paris împreună cu soția sa Mary și câțiva prieteni. La hotelul Ritz în care au stat s-au găsit într-o valiză la subsolul hotelului câteva materiale mai vechi pe care le lăsase acolo cu 30 de ani în urmă. Valiza era îndesată cu un mănunchi de manuscrise. Hemingway avea să folosească aceste materiale ca bază pentru memoriile sale. Publicate postum sub titlul „A Moveable Feast" („O sărbătoare a vieții"), memoriile sale vor exprima nostalgia și afecțiunea față de vechii săi prieteni

▼ Hemingway avea o anumită antipatie față de regimul Castro și a afirmat că se aștepta ca la un moment dat un revoluționar asemeni lui Castro să preia controlul.

din perioada în care s-a aflat la Paris, dar, în același timp, și criticile aduse acestora. Personalitatea lui Hemingway avea două laturi contradictorii: era, pe de o parte, bărbatul plăcut care îi fermeca pe toți cei care îl întâlneau și, pe de altă parte, omul care îi ataca dur pe cei pe care era invidios sau care îl criticau. Din cauza acestei laturi negative a caracterului său, Hemingway a pierdut mulți prieteni.

În acest volum de memorii sunt portretizate cu îndemânare depresia pe care a simțit-o în adolescență, înainte de a deveni scriitor, precum și atmosfera Parisului la acea vreme; se poate spune însă că, în aceeași măsură, acest volum reprezintă o „compilație" a trăsăturilor sale negative.

În luna ianuarie a anului 1959, armata lui Fidel Castro, condusă de Che Guevara, a cucerit Havana, iar regimul Batista, care guvernase Cuba, s-a prăbușit. Hemingway a ignorat această schimbare politică din Cuba și și-a cumpărat o casă în Ketchum, Idaho.

Până în anul 1960, Hemingway se adaptase schimbării centrului vieții sale din Cuba în Ketchum.

Vreme frumoasă în data de 2 iulie 1961

Hemingway a plecat într-o nouă călătorie în Spania în anul 1960. Intenționa să adune material pentru un reportaj care avea să fie publicat în etape în revista „Life"; însă în această perioadă era evident, pentru oricine l-ar fi privit, că Hemingway intrase într-o perioadă de declin, atât din punct de vedere fizic, cât și psihic.

După ce s-a întors în America, Mary l-a rugat insistent să consulte un medic. Hemingway s-a internat la spitalul Saint Mary din Rochester, Minnesota, sub un nume fals, astfel încât putea primi îngrijiri medicale la secția de psihiatrie a clinicii Mayo din apropiere. Aici a primit tratament pentru depresie, hipertensiune arterială și alte afecțiuni fizice. A stat internat în spital două luni și, după ce a dat semne de însănătoșire, în luna ianuarie a anului 1961 a fost externat.

Recuperarea sa consta în faptul că îi revenise dorința de a scrie, dar starea sa nu va fi stabilă pentru mult timp. În scurt timp avea să sufere din pricina incapacității de a scrie și își făcea griji pentru faptul că oamenii pe care îi menționase în memoriile sale, „A Movable Feast", ar putea să îl dea în judecată pentru conținutul acestora. Într-o dimineață, Mary l-a găsit pe Hemingway la ușa de la intrare cu o pușcă de vânătoare îndreptată spre tâmplă. L-a convins să așeze arma deoparte, iar un medic care sosise pentru a-l consulta, a ajutat-o să îndepărteze arma de el.

În cele din urmă, Hemingway a fost internat din nou la clinica Mayo pentru alte două luni. Mary a ascuns toate armele lui Hemingway în subsol și le-a încuiat.

Hemingway s-a întors la Ketchum în data de 30 iunie a anului 1961. În prima zi din iulie, împreună cu soția sa și câțiva prieteni, a luat prânzul la un restaurant. Când s-au întors acasă, Mary și-a amintit un cântec italian care îi plăcea foarte mult soțului ei și a început să i-l fredoneze. La un moment dat, Hemingway a început să cânte și el cu soția sa.

Ziua de 2 iulie avea să fie frumoasă și cu cerul senin. În zori, Mary a auzit două bubuituri puternice, într-o succesiune rapidă, dinspre parter. A coborât în fugă scările: Hemingway își pusese capăt zilelor, împușcându-se în cap.

Hemingway era un om al acțiunii și al cuvintelor. Acțiunile și cuvintele sale au influențat și și-au pus amprenta asupra literaturii și a lumii. Sinuciderea lui avea să îi șocheze pe toți. Astfel, până și ultimele sale clipe au avut un impact tulburător asupra lumii.

▲ Casa lui Hemingway din Ketchum, Idaho. Aici și-a petrecut Hemingway ultimii săi ani din viață.

▲ Mormântul lui Hemingway în cimitirul din Ketchum. Piatra de mormânt este simplă, gravată cu numele său, data nașterii și cea a decesului.

Versiune diferită

SUICID SAU ACCIDENT?

▲ Funeraliile lui Hemingway, în ziua de 5 iulie 1961, la care au participat Mary, câțiva prieteni, cei trei fii ai lui Hemingway, trei dintre cele patru surori ale sale și medicul său.

Moartea lui Hemingway este, în general, considerată ca fiind un suicid, însă niciodată nu a fost anunțată o cauză oficială. Aceasta deoarece, conform legii statului Idaho, în cazul în care nu există niciun motiv pentru a suspecta o crimă, nu se derulează alte investigații pentru a stabili cauza morții. În plus, aceasta era evidentă: Hemingway s-a sinucis, împușcându-se în cap. Totuși, niciodată nu s-a stabilit dacă a fost un suicid deliberat sau un accident. La acea vreme, Mary declara că soțul ei s-a împușcat accidental în timp ce își curăța armele.

Mary a îngropat armele lui Hemingway, iar serviciile funerare au fost organizate la o catedrală catolică. Suicidul este interzis de morala catolică; de aceea, pentru cazurile de suicid nu se țin slujbe. Acesta este și motivul pentru care Mary a îngropat armele: eliminând dovada suicidului, moartea lui Hemingway putea fi oficiată religios, așa cum se cuvine. În plus, ea a ținut ascuns fapul că soțul ei mai trecuse printr-o tentativă de sinucidere. Cu toate acestea, presa a suspectat întotdeauna faptul că moartea lui Hemingway a fost cauzată de suicid. Din momentul în care au devenit cunoscute circumstanțele care au precedat moartea lui Hemingway, precum și depresia clinică, teoria suicidului a devenit opinia majoritară.

De asemenea, mărturiile oamenilor care au vorbit cu Mary imediat după moartea lui Hemingway par să susțină aceeași teorie, care este, în prezent, acceptată în unanimitate.

Războiul Civil Spaniol şi „Pentru cine bat clopotele"

Romanul „For Whom the Bell Tolls" („Pentru cine bat clopotele") este „best-seller" ul care l-a făcut pe Hemingway celebru în întreaga lume. Acţiunea este plasată în timpul Războiului Civil Spaniol, un război la care Hemingway a participat în calitate de reporter corespondent. Hemingway era de părere că acesta anunţă izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial şi, prin activitatea sa de reporter, s-a străduit să se opună fascismului.

Armata rebelă şi fascismul

Pe teritoriul spaniol al Marocului, în Africa de Nord, o armată rebelă s-a ridicat la luptă în data de 17 iulie 1963. Acesta era începutul Războiului Civil Spaniol. Hemingway avea din timp informaţii conform cărora războiul urma să izbucnească.

Cea de-a Doua Republică Spaniolă anti-monarhistă era o entitate extrem de complexă şi foarte instabilă care cuprindea atât elemente de extremă dreapta, cât şi de stânga. Ceea ce a dezechilibrat balanţa puterii a fost victoria extremiştilor de stânga în alegerile generale din luna februarie a anului 1936. Reprezentanţii de dreapta nu au recunoscut rezultatele alegerilor, iar legislatura a încetat să funcţioneze. Violenţa şi haosul au izbucnit în diferite regiuni şi peste 250 de oameni au fost ucişi.

Monarhiştii şi extremiştii de dreapta se vor alia şi vor plănui o lovitură de stat. Guvernul republican, cu sprijinul Uniunii Sovietice, implementa politici tipic comuniste, precum colectivizarea, iar extremiştii republicani au ajuns până la a distruge biserici. Extremiştii de dreapta care se aliaseră susţineau că ei sunt cei care luptă acum pentru libertate.

De îndată ce vestea privind revolta din Maroc a fost răspândită prin intermediul radioului, în multe dintre principalele oraşe din Spania au izbucnit rebeliuni. Ţările vecine erau îngrijorate de pericolul propagării războiului şi, pentru a menţine conflictul doar în interiorul Spaniei, au refuzat să intervină. Excepţie au făcut Germania şi Italia, ţări cu regimuri fasciste care se temeau de răspândirea comunismului şi erau mai mult decât bucuroase să ofere suport rebelilor din Spania.

Susţinerea republicii

Hemingway detesta fascismul şi anticipa faptul că, în cazul în care acesta nu este controlat, el poate duce la izbucnirea unui nou război mondial. După cum era de aşteptat, şi-a exprimat intenţia de a susţine guvernul republican. Hemingway nu era nicidecum comunist, însă, de dragul poporului spaniol, nu va face niciun compromis în atitudinea sa de opoziţie faţă de fascişti şi faţă de proprietarii de terenuri care au exploatat ţărănimea şi care erau reprezentaţi de armata rebelă.

Hemingway va lăsa la o parte romanul la care lucra la acea vreme şi se va concentra asupra problemei Războiului Civil Spaniol, până la sfârşitul anului 1936. Conducătorul rebelilor, Generalul Franco trecuse deja strâmtoarea Gibraltar şi invadase oraşul Toledo.

Până în luna octombrie, Franco a adunat toate forţele de dreapta şi a devenit conducătorul („Generalissimo") rebelilor. A înaintat spre nord şi în luna noiembrie a ajuns la periferiile Madridului.

La acea vreme, Hemingway primise solicitarea de a fi corespondentul special al NANA, astfel încât, în luna februarie a anului 1937, s-a îmbarcat la bordul unei nave cu destinaţia Paris.

Hemingway a ajuns în Madrid în data de 20 martie şi s-a cazat la Hotel Florida unde se aflau jurnalişti din alte ţări care veniseră în Spania pentru a culege informaţii despre război şi despre acţiunile guvernului republican. Printre aceştia se aflau şi prietenul lui Hemingway, Dos Passos, şi fotograful Robert Capa.

Hemingway a vizitat mai întâi Guadalajara, unde armata republicană a obţinut o mare victorie împotriva armatei italiene. Ploaia cădea peste tancurile distruse şi trupurile măcelărite ale soldaţilor italieni, risipite peste întreg câmpul de luptă. Această victorie a armatei republicane a fost primul subiect despre care Hemingway a relatat în calitatea sa de corespondent special. La întoarcerea sa la Madrid, iubita sa Martha va sosi şi ea

▲ Extremişti de stânga demonstrează împotriva susţinătorilor de dreapta pe străzile din Madrid, în data de 14 iulie 1936, în perioada în care izbucnirea Războiului Civil Spaniol era iminentă. Armata rebelă se va ridica la luptă, iar războiul va izbucni peste doar trei zile în Maroc.

Generalul Franco s-a distanțat de extremiștii de dreapta și a fost exilat în Insulele Canare de către guvernul republican. A așteptat o oportunitate pentru a prelua puterea, iar aceasta i s-a ivit odată cu izbucnirea Războiului Civil Spaniol în anul 1936.

„Niciun om pe lume nu este doar o insulă, stingheră și de sine stătătoare; fiece om este o bucată din continent, o părticică din întregul cel de căpetenie; dacă marea îi smulge cu valurile un bulgăre, Europa e împuținată, așa cum ar fi orice limbă de pământ sau moșia ta ori a prietenilor tăi; moartea oricărui om mă va vătăma, fiindcă mă aflu cuprins în omenire, și de aceea să nu întrebi niciodată pentru cine bat clopotele; pentru tine bat."

Gary Cooper (în rolul lui Robert Jordan) și Ingrid Bergman (în rolul Mariei) în adaptarea ecranizată a romanului „For Whom the Bell Tolls" („Pentru cine bat clopotele").

Francisco Franco. Revolta lui Franco a dus la izbucnirea unui război civil de durată în Spania.

în oraș, cei doi lucrând separat, continuându-și aventura sentimentală.

Bătălia de la Rio Ebro

Mai târziu, în America, Hemingway va continua să susțină discursuri anti-fasciste și să scrie pentru ziare despre războiul din Spania. Totuși, războiul nu se va derula în favoarea forțelor republicane pe care Hemingway le susținea. Madridul căzuse în ghearele forțelor militare ale lui Franco. Regiunile nordice ale Spaniei vor cădea și ele pradă armatei lui Franco, una câte una. Disensiunile care vor izbucni în sânul forțelor republicane vor evidenția inferioritatea acestora în comparație cu armata lui Franco.

În luna septembrie a anului 1938, Hemingway s-a deplasat în zona periferiei Barcelonei, pe malul râului Ebro (Rio Ebro). Nucleul luptelor se mutase în această zonă. Forțele republicane au fost atacate violent de rebeli și s-au retras spre râu, astfel încât aceștia din urmă au ocupat întreaga zonă de pe malul opus. Hemingway, Martha, Capa și ceilalți jurnaliști au trecut râul pentru a-l întâlni pe generalul republican, o mai veche cunoștință a lui Hemingway. Aveau să găsească forțele republicane într-o situație deplorabilă, astfel încât generalul ordonase deja soldaților săi să se retragă.

Bătălia de la Rio Ebro va fi ultima confruntare armată majoră a Războiului Civil Spaniol.

▲ Hemingway și Capa (în dreapta, în plan îndepărtat). Cei doi s-au întâlnit pe când transmiteau informații în calitate de corespondenți speciali în timpul Războiului Civil Spaniol și au devenit prieteni.

Era evident că războiul se va încheia cu înfrângerea guvernului republican.

Bate un clopot de doliu pentru întreaga omenire Începutul romanului „For Whom the Bell Tolls" („Pentru cine bat clopotele") include un poem de John Donne:

„Niciun om pe lume nu este doar o insulă,
stin - gheră și de sine stătătoare; fiece om este
o bucată din continent, o părticică din întregul
cel de căpetenie. Dacă marea îi smulge
cu valurile un bulgăre, Europa e împuținată,
așa cum ar fi orice limbă de pământ sau moșia
ta ori a prietenilor tăi: moartea oricărui om
mă va vătăma, fiindcă mă aflu cuprins
în omenire, și de aceea să nu întrebi niciodată
pentru cine bat clopetele; pentru tine bat."

„No man is an island, entire of itself; every
man is a piece of the continent, a part of the
main. If a clod be washed away by the sea,
Europe is the less, as well as if a promontory
were, as well as if a manor of thy friend's or
of thine own were: any man's death diminishes
me, because I am involved in mankind, and
therefore never send to know for whom the bells
tolls; it tolls for thee."

Hemingway a preluat din acest poem titlul pentru celebrul său roman. Aceasta deoarece temele principale ale romanului, solidaritatea umană și tragicul morții, sunt excelent simbolizate prin acest poem.

Nimeni nu mai iubea Spania și cultura ei așa cum o făcea Ernest Hemingway. Descoperise farmecul și fascinația culturii spaniole cu ocazia participării la festivalul San Fermin din Pamplona. Astfel, se poate spune că îi era probabil extrem de greu să vadă Spania, țara pe care o iubea, prinsă în chingile Războiului Civil Spaniol.

Hemingway prevedea faptul că Războiul Civil Spaniol anunța un conflict de proporții mai mari care urma să cuprindă Europa și restul lumii. Astfel, Hemingway avea presimțiri urâte cu privire la ceea ce va aduce fascismul în Europa. Simțea că fascismul va distruge societatea europeană și spera într-o victorie a guvernului republican spaniol asupra forțelor lui Franco.

În cele din urmă, războiul s-a încheiat, însă cu victoria lui Franco. Hemingway a reușit să treacă peste acest eveniment și a folosit războiul ca sursă de inspirație pentru unul dintre cele mai cunoscute romane ale sale, „For Whom the Bell Tolls" („Pentru cine bat clopotele"). Clopotul care îi jelea pe cei răpuși în războiul civil va deveni, prin intermediul lui Hemingway, un clopot care va bate, în mod simbolic, pentru tragedia întregii omeniri.

▸ Hemingway discută cu o femeie și câțiva copii care și-au pierdut casele în Războiul Civil Spaniol, devenind refugiați.

▾ Tancurilor forțelor armate ale lui Franco intră în Barcelona în luna ianuarie a anului 1939. Fasciștii vor continua să atace forțele republicane și vor obține o victorie decisivă.

SEMNIFICAȚIA ROMANULUI „THE OLD MAN AND THE SEA" („BĂTRÂNUL ȘI MAREA")

Îmbrățișând deșertăciunea

Vânătoarea și pescuitul reprezentau două activități indispensabile din viața lui Hemingway încă de când era copil. Dacă se consideră că vânatul și pescuitul reprezintă o luptă cu natura, atunci firea dezlănțuită a unui om se manifestă în această luptă, iar pentru Hemingway acesta era probabil un mod de a se depărta de oameni și de a interacționa cu lumea naturii.

De exemplu, în volumul de povestiri „In Our Time" („În timpul nostru"), Nick Adams, un personaj care poate fi considerat un alter-ego al autorului, înaintează cu greu pe un râu străbătut de curenți, într-un loc prin care nu trecea picior de om. Deși acest lucru nu se poate spune cu certitudine, se pare că sursa de inspirație pentru această imagine ar fi fost senzația de vid sufletesc pe care Hemingway a avut-o după ce s-a întors ca un erou din Primul Război Mondial. Nick Adams construiește un cort pe malul râului și este absorbit de pescuit. El experimentează relația sa cu natura atunci când își simte picioarele străbătute de fiorul rece al apei pe măsură ce înaintează; în cele din urmă, reușește să se împace cu lumea de care se înstrăinase. Este cunoscut faptul că Hemingway mergea des la pescuit în perioada de ucenicie din Paris.

„Tipul dur" al mării

Hemingway a început să pescuiască la mare în perioada în care a locuit în Key West. Se mutase acolo în anul 1928; a închiriat o barcă și a început, cu toată seriozitatea, să pescuiască la mare.

◄ Spencer Tracy a jucat rolul lui Santiago în versiunea ecranizată a romanului „The Old Man and the Sea" („Bătrânul și marea"). Lui Hemingway nu i-a plăcut filmul, dar acesta a devenit unul dintre rolurile reprezentative din cariera lui Tracy.

Mai târziu, după ce s-a mutat în Cuba, avea să descopere plăcerea de a pescui pește-spadă. Un pescar cubanez, Carlos Gutierrez, l-a instruit în acest sens. Acesta pescuia pește-spadă de când avea numai șase ani și cunoștea, mai bine decât oricine altcineva, detalii despre această specie de pești.

În anul 1934, Hemingway și-a cumpărat o ambarcațiune și în timpul sezonului mergea la pescuit de pește-spadă, aproape în fiecare zi. Echipajul său se schimba constant, însă Carlos era mereu prezent alături de el, cu aceste ocazii. Carlos îl numea pe Hemingway după versiunea spaniolă a numelui său, „Ernesto". Uneori, când erau pe mare, Carlos rămânea uimit de acțiunile de „tip dur" ale lui Hemingway. Toate aceste experiențe vor fi folosite cu mare succes pentru a sugera realismul în romanul „The Old Man and the Sea".

▲ În largul malurilor Cubei, locul desfășurării acțiunii romanului „The Old Man and the Sea" („Bătrânul și marea").

Suferința personajului Santiago

De obicei, Hemingway lucra într-un ritm relaxat, scriind aproximativ cinci sute de cuvinte pe zi. Aceasta însă se va schimba considerabil atunci când va lucra la „Bătrânul și marea", roman pe care l-a scris într-un ritm de două ori mai alert decât cel obișnuit. Cartea va înregistra recorduri de vânzare incredibile și va fi atât de apreciată de către critică încât, în cele din urmă, Hemingway va primi Premiul Nobel pentru Literatură.

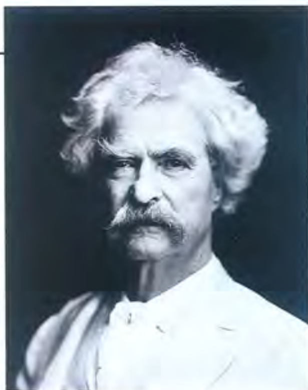
▲ Un jurnal la pescuit, scris de însuși Hemingway. În prezent, acesta se află în muzeul Hemingway.

Cu toate acestea, Hemingway era de părere că multe dintre criticile aduse romanului erau fanteziste. Astfel, unele sugerau faptul că personajul principal, Santiago, ar fi un prototip pentru imaginea lui Iisus și că lupta sa cu marea și nenorocirile care se abăteau asupra sa erau, de asemenea, un simbol al suferințelor lui Iisus. Mulți dintre cititori simțeau la fel, iar pastorii și preoții vor menționa acest lucru în slujbele lor. Însă un astfel de simbolism nu s-a aflat niciodată în intenția lui Hemingway; pentru acesta, „Bătrânul și marea" era nici mai mult, nici mai puțin, decât o povestire despre un bătrân pescar, povestire pe care Carlos Gutierrez a auzit-o, la rândul lui, când era copil. Ca autor, Hemingway nu era deloc tentat de a conferi un anumit simbolism textelor sale.

Se poate spune că personajul Santiago din „The Old Man and the Sea" („Bătrânul și marea") este însuși Hemingway; bătrânul pescar afirmă, la un moment dat în roman, că un om poate fi distrus, dar nu poate fi învins niciodată. Poate că suicidul lui Hemingway a fost o alegere auto-distructivă pentru a nu ajunge în situația de a fi învins.

Complicatele legături cu oamenii ale lui Ernest Hemingway

Mulți oameni care l-au întâlnit pe Ernest Hemingway l-au plăcut și au fost fascinați de individualitatea aprigă și de cordialitatea sa. Unele trăsături ale caracterului său, precum invidia sau sensibilitatea excesivă, vor duce la întreruperea relațiilor de prietenie cu mulți dintre oamenii pe care îi cunoștea. Cu toate acestea, carisma și talentul său vor avea o influență deosebită asupra lumii literare.

Marele scriitor american care i-a inspirat copilăria lui Hemingway

Mark Twain (1835-1910)

Hemingway îl considera pe Mark Twain unul dintre cei mai de seamă scriitori ai literaturii americane. Mai mult decât atât, Hemingway considera că întreaga literatură americană modernă își are rădăcinile în romanul „The Adventures of Huckleberry Finn" („Aventurile lui Huckleberry Finn") .

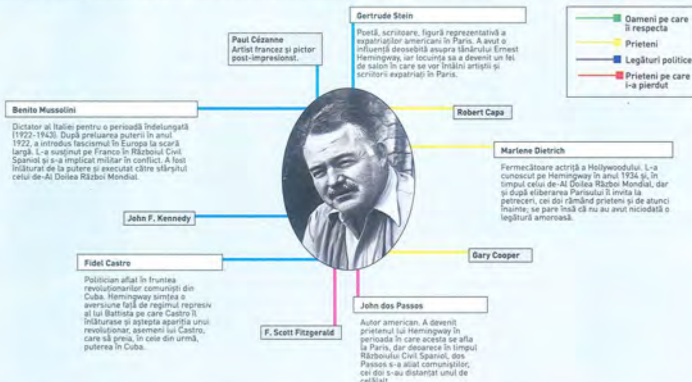
Samuel Langhorne Clemens, cunoscut sub pseudonimul literar Mark Twain, s-a născut în Florida, Missouri la data de 30 noiembrie 1835, fiul unui negustor din Tennessee, John Marshall Clemens și al lui Jane Lampton Clemens. Când Twain avea patru ani, familia acestuia s-a mutat în Hannibal, un oraș portuar care mai târziu a servit ca inspirație pentru orașul fictiv St. Petersburg din „Aventurile lui Tom Sawyer" și „Huckleberry Finn". Missouri s-a numărat printre statele americane în care sclavia a fost legală din 1821 și de la o vârstă fragedă Twain a fost expus sclaviei, temă pe care a explorat-o mai târziu în operele sale.

Mai târziu, Twain și-a găsit de lucru la un ziar din Virginia City, „Territorial Enterprise". Twain a călătorit apoi în San Francisco, California, unde și-a continuat activitatea de jurnalist și a început să susțină conferințe. Prima lucrare majoră a lui Mark Twain a fost „The Adventures of Tom Sawyer" („Aventurile lui Tom Sawyer") care zugrăvește perioada copilăriei sale în Hannibal. Personajul Tom Sawyer a fost creionat pornind de la însăși copilăria lui Twain, cu amintiri legate de doi colegi de școală, John Briggs și Will Bowen. Prietenul său din copilărie, Tom Blankenship, este introdus în roman prin personajul Huckleberry Finn.

Următoarea lucrare majoră a lui Twain, „Adventures of Huckleberry Finn" („Aventurile lui Huckleberry Finn") l-a consacrat drept un scriitor american remarcabil. Conform unor păreri, acesta este cel mai important roman american. Finn reprezintă o „prelungire" a personajului Tom Sawyer și s-a dovedit a avea un ton mai serios decât predecesorul său. Principala premisă care susține imaginea lui Huckleberry Finn este credința băiețelului în a face ceea ce este corect, chiar și atunci când majoritatea societății consideră că este greșit. Cartea a fost solicitată pentru a fi citită în multe școli din Statele Unite deoarece Huck ignoră regulile și comportamentele specifice vremii pentru a împlini ceea ce el consideră a fi drept.

Twain a murit în anul 1910, primind însă un loc binemeritat în canoanele literaturii americane. Într-un interviu acordat după primirea Premiului Nobel în anul 1954, Hemingway a fost întrebat căror scriitori americani din trecut le-ar oferi Premiul Nobel. Răspunsul său i-a inclus pe Henry James și Mark Twain.

REȚEAUA DE LEGĂTURI PERSONALE

▲ Personalitățile din casetele pe fundal albastru sunt prezentate în detaliu în acest capitol.

Pictorul impresionist care l-a influențat pe Hemingway

Paul Cézanne (1839-1906)

În perioada în care a locuit la Paris, Hemingway vizita deseori un muzeu de artă. Motivul era acela de a vedea picturile lui Paul Cézanne. Conform lui Hemingway, proza sa are un caracter concis datorită încercării de a îngloba în proză simplitatea artei lui Paul Cézanne.

Paul Cézanne era un artist francez post-impresionist, care a pus bazele tranziției de la concepția artistică a secolului al XIX-lea către un univers artistic nou și radical diferit în secolul XX. Se poate spune, așadar, că Cézanne reprezintă puntea între impresionismul sfârșitului de secol XIX și o nouă necesitate artistică la începutul secolului XX, și anume cubismul. Afirmația lui Matisse și Picasso, conform căreia Cézanne este „părintele nostru, al tuturor" nu poate fi trecută cu vederea. Operele lui Cézanne atestă măiestria acestuia la nivelul concepției, al culorii, al compoziției și al proiectării. Astfel, caracteristicile lucrărilor sale, ușor de identificat sunt tușeurile, deseori repetitive, fine și cu caracter explorator. A utilizat planuri de culoare și mici tușeuri care concurează pentru a forma cadre complexe, reprezentând, în același timp, o expresie directă a senzațiilor observabile cu ochiul liber, cât și o formulă abstractă a naturii analizate. Din picturile sale reiese studiul atent asupra modelelor, o profunzime exploratoare și o luptă stăruitoare orientată spre complexitatea percepției vizuale umane.

Explorările lui Cézanne privind simplificarea geometrică și fenomenele optice i-au inspirat pe Picasso, Braque, Gris și alți pictori în vederea experimentării aceluiași subiect din multiple unghiuri și, în cele din urmă, pentru fracturarea formei. Cézanne a creat astfel premisele uneia dintre cele mai revoluționare formule artistice ale secolului XX și care avea să influențeze puternic dezvoltarea artei moderne.

Eroul de film al lui Hemingway

Gary Cooper (1898-1988)

Gary Cooper va juca în adaptările ecranizate ale romanelor lui Hemingway, „For Whom the Bell Tolls" („Pentru cine bat clopotele") și „A Farewell to Arms" („Adio, arme"). A fost considerat drept actorul perfect pentru portretizarea eroilor lui Hemingway, fiind, de altfel, bun prieten al acestuia.

Frank James „Gary" Cooper este actorul american care a jucat în filme ce au câștigat două premii Oscar ale Academiei Americane de Film. De-a lungul carierei sale, cuprinse între anii 1924 și 1961 (anul morții sale), a jucat în peste o sută de filme. Era renumit pentru stilul său actoricesc liniștit și modest, precum și pentru imaginea stoică, individualistă, moderată emoțional, dar și intensă uneori, a personajelor pe care le întruchipa, trăsături care se încadrau perfect în scenariul mai multor western-uri în care a jucat. Gary Cooper a fost nominalizat de cinci ori la Oscar la categoria „Cel mai bun actor" și a primit de două ori acest premiu. De asemenea, i-a fost atribuit și un titlu de onoare din partea Academiei Americane de Film în anul 1961. În anul 1999, Institutul American de Film l-a desemnat pe Gary Cooper al unsprezecelea dintre cei mai mari actori ai tuturor timpurilor.

Gary Cooper, născut Frank James Cooper, în Helena, Montana, era cel de-al doilea fiu al unui fermier din Bedfordshire, Anglia, care, mai apoi, a devenit avocat și judecător american, Charles Henry Cooper. Inițial, Cooper a urmat cursurile liceale la Montana Wesleyan în Helena, transferându-se apoi la colegiul Grinnell din Iowa, unde a încercat, fără succes, să intre în clubul de teatru. A urmat cursurile acestei școli până în primăvara anului 1924, fără să le absolve însă. Mai apoi, s-a întors în Helena, unde s-a ocupat de administrarea fermei și de realizarea de desene pentru reclame, destinate ziarului local. Treptat, Cooper și-a construit calea spre Hollywood și a devenit un actor celebru. Este cunoscut pentru filme precum „High Noon" și „Mister Deeds goes to town". Pe parcursul carierei sale a legat o prietenie deosebită cu Ernest Hemingway. Acesta din urmă l-a recomandat pe Cooper pentru ecranizările romanelor sale, lucru care, de altfel, s-a și întâmplat. Cooper a jucat în rolul principal în ecranizările romanelor lui Hemingway „Pentru cine bat clopotele" și „Adio, arme". Calitățile sale stoice l-au recomandat pentru rolurile eroilor masculini din operele lui Hemingway. A murit în anul 1961 după o carieră îndelungată și plină de succese.

Fotograful din vreme de război, prieten al lui Hemingway

Robert Capa (1913-1954)

În perioada în care Hemingway lucra în calitate de corespondent al evenimentelor Războiului Civil Spaniol, a avut ocazia de a întâlni și alți jurnaliști, însărcinați cu aceeași misiune. Nu toți dintre aceștia erau reporteri; printre ei se afla și celebrul fotograf Robert Capa care va deveni prietenul lui Hemingway. Capa surprindea războiul prin imagini, iar Hemingway făcea cronica evenimentelor în proză.

Născut Endre Ernő Friedmann, în Budapesta, Austro-Ungaria, în anul 1913, Capa va pleca din țară în anul 1932, după ce fusese arestat pentru implicația sa politică în mișcările celor care protestau împotriva guvernului (părinții săi au fost cei care l-au încurajat să plece din țară).

Inițial, Capa și-a dorit să devină scriitor; își găsește însă o slujbă în Berlin ca fotograf și treptat începe să dezvolte o pasiune pentru arta fotografică. În anul 1933, s-a mutat din Germania în Franța din cauza ascensiunii naziste (Capa era evreu), însă nu își găsește de lucru ca jurnalist liber-profesionist. În această perioadă adoptă numele de „Robert Capa", considerându-l un nume ușor de recunoscut și cu rezonanță americană datorită asemănării cu cel al regizorului Frank Capra.

Între anii 1936 și 1939, s-a aflat în Spania fotografiind ororile Războiului Civil Spaniol. În anul 1936 a devenit celebru în întreaga lume pentru o fotografie realizată pe frontul din Cordoba, înfățișând momentul în care, secerat de gloanțe, un soldat republican își dă viața. Din cauza gradului de proximitate față de victimă și a celui de sincronizare cu moartea acesteia, a existat o îndelungată controversă cu privire la autenticitatea acestei fotografii. Un istoric spaniol l-a identificat pe soldatul ucis ca fiind Federico Borrell García, din Alcoi (Valencia). Există și o a doua fotografie care prezintă un alt soldat căzând la datorie în aceeași zonă.

La începutul anilor 1950, Capa a călătorit în Japonia pentru a participa la o expoziție organizată de agenția Magnum Photos. Cu această ocazie, revista „Life" îi propune misiunea de a merge în Asia de sud-est unde armatele franceze luptau de opt ani în Primul Război din Indochina. În ciuda faptului că își promisese, cu câțiva ani înainte, că nu va mai fotografia un alt război, Capa a acceptat și a însoțit regimentul francez, împreună cu alți doi jurnaliști ai „Time-Life", John Mecklin și Jim Lucas. În data de 25 mai 1954, la ora 2:55 p.m., regimentul traversa o zonă care se afla sub tirul armatelor inamice; Capa decide să iasă din mașină pentru a surprinde evenimentele. Cinci minute mai târziu, Mecklin și Lucas vor auzi o puternică explozie. Capa pășise pe o mină antipersonal. Când au ajuns lângă el, Capa era încă în viață, însă piciorul său stâng era sfârtecat de explozie și avea o rană severă la piept. Mecklin a strigat după medic, iar trupul lui Capa a fost transportat la un mic spital de campanie, însă, odată ajuns acolo, Capa își va da ultima suflare. Murise ținând în mână aparatul de fotografiat.

Președintele

John Fitzgerald Kennedy (1917-1963)

În luna noiembrie a anului 1960, Hemingway se internează la spitalul din Rochester, Minnesota, pentru a fi tratat la clinica Mayo, situată în apropierea acestuia. Internarea sa în clinică viza tratarea depresiei, a hipertensiunii și a altor afecțiuni. Deoarece folosise un nume fals, la început nimeni nu l-a recunoscut pe celebrul scriitor.

Aveau să treacă șase săptămâni ca presa să afle de acest lucru. După ce s-a aflat că este internat în spital, Hemingway a primit o sumedenie de scrisori și ilustrate cu urări de însănătoșire. Una dintre acestea era din partea lui John F. Kennedy, care fusese recent ales președinte al Statelor Unite. Mesajul președintelui includea și o invitație la inaugurarea noii sale funcții. Hemingway a fost bucuros să primească mesajul președintelui, însă starea sănătății sale nu i-a permis să călătorească până la Washington D.C.

Kennedy s-a născut în anul 1917, fiind fiul industriașului de origine irlandezo-americană, Joseph P. Kennedy. După îndeplinirea stagiului militar, în calitate de comandant al USS PT-109 în cel de-al Doilea Război Mondial pe frontul din Pacificul de Sud, aspirațiile sale s-au îndreptat spre politică, susținute fiind și de încurajările și protecția tatălui său. Kennedy a reprezentat statul Massachusetts în Camera Reprezentanților a Statelor Unite, între anii 1947 și 1953, ca democrat și în perioada 1953 și 1961 în Senatul Statelor Unite. În anul 1960, Kennedy l-a învins în alegerile prezidențiale din Statele Unite pe vice-președintele și candidatul republican, Richard Nixon. Era cel mai tânăr bărbat și singurul romano-catolic care fusese ales președinte. El este, de asemenea, singurul președinte care a primit un Premiu Pulitzer. În perioada în care s-a aflat la conducerea Statelor Unite au avut loc evenimente precum invazia din Golful Porcilor (Cuba), criza rachetelor cubaneze, construirea zidului Berlinului, cursa spațială, mișcarea pentru drepturile civile din America și primele evenimente ale războiului din Vietnam.

Kennedy a fost asasinat la data de 22 noiembrie, 1963, în Dallas, Texas. Crima i-a fost atribuită lui Lee Harvey Oswald, care însă este ucis două zile mai târziu de către Jack Ruby, înainte de a fi judecat. Comisia Warren a concluzionat că Oswald a acționat singur; cu toate acestea, în anul 1979, Comisia specială pentru studierea asasinatelor din Camera Reprezentanților a declarat că a fost vorba, mai degrabă, de o conspirație din care Oswald făcea parte. Subiectul naște încă destule controverse și încă se dezbat o serie de teorii referitoare la asasinat. Incidentul s-a dovedit a fi un important moment în istoria Statelor Unite, așa cum o dovedesc impactul acestuia asupra națiunii și măsurile politice ulterioare. Astăzi, în opinia publică, președintele Kennedy continuă să ocupe primele locuri în topul preferințelor privind clasamentul foștilor președinți ai Statelor Unite.

Marele scriitor contemporan cu Hemingway

Francis Scott Key Fitzgerald (1896-1940)

F. Scott Fitzgerald l-a întâlnit pentru prima dată pe Ernest Hemingway la Paris în anul 1925, anul în care a fost publicat romanul „The Great Gatsby" („Marele Gatsby"). Cei doi vor rămâne prieteni pentru o lungă perioadă de timp, însă, în cele din urmă, se vor distanța unul de celălalt. Această îndepărtare a prietenilor săi va deveni, mai târziu, o trăsătură obișnuită în viața lui Hemingway.

Francis Scott Key Fitzgerald era prozator american, scriitor de romane și povestiri, care evocau „era jazz-ului", un termen pe care el însuși l-a inventat. Este considerat unul dintre cei mai mari scriitori ai secolului XX, membru al „Generației pierdute", cea a americanilor născuți în anii 1890 și care au ajuns la maturitate în timpul Primului Război Mondial. A terminat patru romane, al cincilea a rămas neterminat și a scris numeroase nuvele care abordează teme ca tinerețea și perspectiva, disperarea și epoca. Fitzgerald este celebru și pentru expresia „În viețile americanilor nu există roluri secundare".

Anii 1920 s-au dovedit a fi cei mai puternic influențați de realizările lui Fitzgerald. Romanul „The Great Gatsby" („Marele Gatsby"), capodopera sa, a fost publicat în anul 1925. Fitzgerald a efectuat mai multe excursii în Europa, în special în Paris și pe riviera franceză, împrietenindu-se cu mai mulți membri ai comunității americanilor expatriați la Paris, și în special cu Ernest Hemingway.

Hemingway îi apreciase cu mare căldură romanul „The Great Gatsby" („Marele Gatsby"), menționând în volumul său „A Moveable Feast": „Dacă a putut scrie o carte atât de bună, precum «Marele Gatsby », eram sigur că putea scrie una și mai bună". Hemingway și-a exprimat adânca admirație pentru Fitzgerald și firea sa slabă și autodistructivă în prefața capitolului dedicat lui Fitzgerald în „A Moveable Feast": „Talentul său este la fel de natural precum textura pe care o formează pulberea de pe aripile fluturilor. La un moment dat, a înțeles faptul că el însuși a realizat-o și nu a știut când a fost ștearsă sau distrusă. Mai târziu, a devenit conștient de aripile sale distruse și de textura lor și a învățat să gândească și nu a mai putut zbura niciodată pentru că dragostea sa pentru zbor dispăruse și nu mai putea decât să își amintească faptul că fusese un lucru foarte ușor."

Prietenia celor doi a fost tumultoasă, asemeni multora dintre relațiile lui Hemingway. Hemingway nu s-a înțeles bine nici cu soția lui Fitzgerald, Zelda, afirmând că aceasta „și-a determinat soțul să bea pentru a-i abate atenția de la adevărata preocupare, cea pentru romanul său", concentrându-se asupra povestirilor vândute revistelor. Această formă de „prostituție", după cum numeau, atât Fitzgerald, cât și Hemingway, vânzarea nuvelelor, a fost un punct chinuitor în prietenia celor doi scriitori. Fitzgerald afirmase inițial că va scrie aceste nuvele într-o manieră autentică, însă, de fapt, „le-a dat o anumită formă pentru a le transforma în nuvele care să fie vândute revistelor".

Fitzgerald a suferit două atacuri de cord spre sfârșitul anilor 1940. După primul, în laboratoarele Schwab, medicul său i-a recomandat să evite eforturile și să obțină un apartament la primul etaj. S-a mutat cu Sheilah Graham. În noaptea de 20 decembrie 1940, Fitzgerald va suferi cel de-al doilea atac de cord, iar a doua zi s-a prăbușit și a murit. Avea 44 de ani.

Învolburata lume a lui Hemingway

Hemingway a creat și a descoperit multe lucruri noi. Stilul său scriitoricesc a fost denumit de unii „incisiv" („hardboiled") și va avea o influență deosebită asupra romanelor tip „mystery" și a altor forme literare. Hemingway a reușit, de asemenea, să stimuleze lumea literară spre a descoperi plăcerea unor activități, precum expedițiile safari sau luptele cu tauri. Cu toate acestea, dincolo de personalitatea sa aspră și profund masculină se afla un spirit sensibil și complicat.

Descoperirea și crearea unei culturi

LOCALITATEA PAMPLONA DIN SPANIA este cunoscută și astăzi în lume pentru cursa taurilor pe străzile orașului și festivalul San Fermin. Hemingway a vizitat pentru prima dată acest oraș în anul 1923, după care va participa la festivalul San Fermin de șapte ori pe parcursul vieții sale. Acest festival l-a inspirat pentru anumite părți din romanul „The Sun Also Rises" („Fiesta"), în timp ce în alte romane va aduce deseori în prim-plan luptele cu tauri. Influența acestor lucrări în atragerea turiștilor la festivalul San Fermin a fost hotărâtoare.

Înainte ca Hemingway să schimbe percepția oamenilor, luptele cu tauri erau considerate un obicei crud și barbar de către mulți oameni din America și Europa Occidentală. Din perspectivă creștină, utilizarea în scopuri de amuzament a taurilor, care fac parte din creația lui Dumnezeu, era de neacceptat.

Cu toate acestea, Hemingway nu s-a raliat acestui mod de gândire. Asistase deja la cruzimea de care oamenii au dat dovadă în Primul Război Mondial, iar luptele cu tauri păleau în comparație cu aceasta. Din perspectiva sa morală, Hemingway considera corida un ritual în care sunt celebrate mândria și frumusețea, atât ale omului, cât și ale taurului. Hemingway i-a îndemnat astfel pe oameni să reanalizeze corida și să o privească din perspectivă culturală și estetică.

De asemenea, atragerea atenției publicului asupra plăcerilor vânătorii în safari și ale pescuitului poate fi considerată un nou mare succes al lui Hemingway.

Autorii de dinaintea lui Hemingway aveau imaginea de nezdruncinat a scriitorului care stă la biroul său de mahon în camere sumbre, înconjurat de mormane de cărți. Puțini erau cei care erau interesați de viețile private ale scriitorilor și se poate spune că nu exista, de fapt, o „piață" a informațiilor despre lumile scriitorilor, în afara celor conținute în cărțile lor.

Totuși, în momentul în care Hemingway a debutat, în anul 1920, mediul s-a schimbat radical pentru scriitori. Revistele se bucurau de o deosebită popularitate în America, iar viețile scriitorilor cunoscuți deveniseră tot atâtea subiecte de materiale pentru articolele din astfel de periodice. Hemingway era un subiect preferat pentru reviste. Era un autor foarte sociabil care interacționa frecvent cu oamenii din mediul său de activitate. Întotdeauna se putea conta pe el pentru comentarii cu privire la probleme sociale și politice ale actualității și deseori se regăsea în rolul celui care va împărtăși publicului pasiunile sale, precum pescuitul și expedițiile de tip safari.

Pescuitul de pește-spadă și vânătoarea de lei în Africa au devenit foarte cunoscute datorită fotografiilor realizate la fața locului și publicate în revistele vremii. Aceste pasiuni ale sale au fost transmise astfel publicului larg care dorea să îl imite pe celebrul scriitor. De asemenea, Hemingway avea tendința de a exagera într-un fel imaginea sa de „tip dur", lucru care a alimentat mai apoi transformarea sa într-un idol.

Reformatorul literaturii americane

Influența literară a lui Hemingway asupra generațiilor următoare a fost, fără dubiu, substanțială.

În general, Hemingway este cunoscut ca părintele fondator al literaturii „incisive" („hardboiled").

Cuvântul „hardboiled" cuprinde două sensuri: unul este acela al genului „hardboiled" („romanul negru"), iar celălalt al stilului de scris „hardboiled", puternic, incisiv și cinic.

▾ Dashiell Hammett, considerat a fi creatorul genului de roman polițist realist denumit „hardboiled". Personajul său, Sam Spade, din romanul „The Maltese Falcon" („Șoimul maltez") a conturat în ochii publicului imaginea detectivului american.

▲ Hemingway, lucrând în fața unei oglinzi.

„Nu ți-a mai rămas nimic de scris. Tot ceea ce poți face este să stai în fața mașinii de scris și să sângerezi."

Aceste două elemente sunt evidente în nuvela „Ucigașii" din perioada de început a carierei lui Hemingway, reprezentând, de altfel, una dintre primele lucrări scrise în acest gen și stil. Literal, cuvântul „hardboiled" se referă la un ou răscopt, dar, ca adjectiv, cuvântul desemnează o persoană insensibilă, cinică și care nu se lasă pradă sentimentelor. Din punct de vedere al stilului de scriitură, proza „hardboiled" este caracterizată de ritmul alert și umorul sec.

▼ Raymond Chandler, care a devenit celebru prin Philip Marlowe, protagonistul romanului său polițist.

▼ ADIO, ARME (A FAREWELL TO ARMS), 1957, REGIA CHARLES VIDOR, CU ROCK HUDSON, JENNIFER JONES

▲ Cursa taurilor pe străzi la festivalul San Fermin. Acest festival atrage și astăzi o multitudine de turiști datorită faptului că a fost făcut cunoscut lumii de către Ernest Hemingway.

Ucigașii din nuvela lui Hemingway și detectivii particulari sunt, desigur, forțe aflate în opoziție, însă „The Killers"(„Ucigașii") și romanul polițist „The Maltese Falcon" („Șoimul maltez") semnat de Dashiell Hammett vor deveni lucrări de referință ale beletristicii „hardboiled".

În comparație cu ucigașii din nuvela lui Hemingway, personajului Philip Marlowe, creat de Raymond Chandler, îi lipsesc calitățile tipice genului „hardboiled". Punctul atractiv al scrierii lui Chandler rezidă în sentimentalismul operei sale, caracteristică ce nu se întâlnește, la un astfel de nivel, în lucrările lui Hemingway.

Proza „hardboiled" trebuie să fie concisă și riguroasă pentru a-și merita această categorisire. Exprimările trebuie să fie foarte obiective, fără sentințe morale. Pornind de la aceste caracteristici consacrate, necesare pentru ca respectiva scriere să fie considerată ca aparținând genului „hardboiled", se poate deduce faptul că nuvela lui Hemingway „The Killers" („Ucigașii") a fost o lucrare de pionierat în acest stil.

Se consideră că stilul concis și riguros al prozei lui Hemingway nu numai că a influențat genul literar „hardboiled", dar, prin faptul că acesta este prezent și în celelalte capodopere ale sale, precum „The Old Man and the Sea" („Bătrânul și marea"), întreaga literatură americană se va afla sub influența acestui stil. Mulți alți autori de mai târziu îi vor aduce omagii lui Hemingway, adoptând stilul său narativ.

▼ ADIO, ARME (A FAREWELL TO ARMS), 1932, REGIA FRANK BORZAGE, CU GARY COOPER

Stilul lui Hemingway

Hemingway este recunoscut și astăzi ca un scriitor de succes. Aceasta nu numai datorită literaturii deosebite pe care a creat-o, ci și stilului său în proză; imaginea sa de „tip dur" este, de asemenea, un factor-cheie în popularitatea sa continuă.

Această tendință de întrepătrundere a experiențelor trăite de Hemingway cu scrierile sale era deja încetățenită încă din timpul vieții sale.

În revistele vremii, Hemingway era descris în mod exagerat, ca un boxer profesionist și toreador, creându-i-se, astfel, o imagine de „superman". Această imagine va face ca multă lume să adopte, mai târziu, o concepție greșită despre Hemingway ca autor de romane în stilul „tipului dur".

În anii '70, ideologia șovinismului masculin care avea tendința de a considera femeile inferioare a

fost atacată de mişcarea feministă. Este posibil ca Hemingway să fi fost caracterizat de astfel de concepţii, dar poate fi el descris ca fiind şovin?

Cercetări ulterioare, precum şi publicarea memoriilor sale, „A Movable Feast", şi-au concentrat atenţia asupra aspectelor privind caracterul lui Hemingway, care nu pare a fi acela al unui şovin „macho". În special, sensibilitatea sa ascunsă în spatele imaginii de „tip dur" a captat interesul entuziaştilor pasionaţi de Hemingway. De asemenea, datorită faptului că unele dintre lucrările sale de început au ca protagonişti femeile, se poate concluziona faptul că marele scriitor era capabil de a vedea lucrurile şi din perspectivă feminină.

Astfel, nu se poate spune că opera lui Hemingway este doar o colecţie de clişee „macho"; aceasta păstrează şi o anumită sensibilitate ascunsă în spatele faţadei „tipului dur". Lucrările care sunt scrise doar dintr-o unică perspectivă, cea a tipului „macho" au prea puţine şanse să fie considerate lucrări clasice ale literaturii şi să fie citite în continuare de generaţii întregi.

Bărbaţii care sunt doar duri sau „macho" sunt astăzi ridiculizaţi datorită influenţei feminismului şi a altor mişcări de gen. Cu toate acestea, adevăratele lucrări reprezentative ale stilului lui Hemingway, în formula descrisă mai sus, nu vor fi ridiculizate, ci apreciate.

▲ DRAGOSTE ŞI RĂZBOI (IN LOVE AND WAR), 1998, REGIA RICHARD ATTENBOROUGH, CU SANDRA BULLOCK, CHRIS O'DONNEL

▲ Un bust al lui Hemingway în Cuba, locul de desfăşurare a acţiunii în romanul „The Old Man and the Sea" („Bătrânul şi marea").

▸ „Hemingway Marina" în Havana. Fanii lui Hemingway vin chiar şi în zilele noastre aici pentru a vizita portul de ambarcaţiuni.

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

ERNEST HEMINGWAY

DeAGOSTINI